

საქართველოს
აკადემიის
ბიულეტენი

ISSN 0132-1307

საბჭოთა სელოვნება

1980 № 3

გურამ ბათიაშვილი

მოამბეობა პირადი

ლალი, სიყვარული და სხვები

ორმოამბეობიანი პიესა

მოამბელი პირები:

ლალი
ოლღა
თინა
ანტა
ნაზი
კოტე — გამოამბებელი
თემური — ციხის ზედამხედველი
ბაადური — სამუშაოთა მწარმოებელი
გიგო
ზურა

გოგონა უკან მიმოდ მიხურა კარი. გულგრილი, თითქოს ყოველივე ამქვეყნიურისაგან დაკლილი გოგონა სცენის შუაგულში შედგა. იგი ვერ გრძობს, რომ მოვიდა, ვერც იმას გრძობს, თუ სად მოუყვანეს. ნელ-ნელა გამოერკვევა. მიმოიხედავს, სცენას მოათვალიერებს და უცებ იყვირებს.

ლალი. თემურ, თემურ! (მიაყურადა, პასუხი არაფერს ვასცა, ახლა თითქმის შეძრწუნება გამოუხატა სახეზე და უფრო სასოწარკვეთილი ყვირის). თემურ, თემურ! (ისევ მიმოდ გაიღო კარი). სად წახვედი? მოდი აქ!

თემური. არ შეიძლება, ვერ შემოვალ.

ლალი. შემოდი, გეხვეწები, შემოდი!

თემური. არ შეიძლება-მეთქი, არ გეხმის?

ლალი. მეშინია, მოდი ჩემთან!

თემური. (შემოვიდა). გეშინია?

ლალი. ჰო, მეშინია.

თემური. შენ გეშინია?!

ლალი. მეშინია დაურუვედი? სად მომიყვანე, სადა ვარ?

თემური. წინასწარი დაკითხვის ოთახში.

ლალი. ხომ დამკითხეს უკვე.

თემური. ჭერ სადა ხარ! შენ გგონია ასე იოლად დამთავრდება ყველაფერი?

ლალი. კი, მაგრამ... მე ხომ არაფერი დამიმაღლეს. მე ხომ ყველაფერი ვთქვი.

თემური. ეჰ... სიგარეტი გინდა?

ლალი. არა!

თემური. რას მიყვირი, იქნებ მიიტვიჩა-მეთქი. აქ ბევრ რამეს ეჩვევიან.

ლალი. რა მოთხარი?

თემური. თუ ძალიან არ გინდა ნუ მიძალები.

ლალი. სულაც არ მინდა.

თემური. გახსოვს, ერთხელ, დათომ როგორ...

ლალი. (ყვირის). გაჩუქდი!

თემური. რა გემატებია, იქნებ რაღაც მინდა გკითხო.

ლალი. ნუ მკითხავ! არ მინდა. არაფერი მკითხო.

თემური. ერთი რამ მაინტერესებს ძალიან.

ლალი. დამანებე თავი! თქვენ ყველაფერი გაინტერესებთ, ყველაფრის გაგება გინდათ გაღი აქედან!

თემური. (დაბნეული, გასვლას აპირებს). მეშინიაო, იყვირე, თორემ...

ლალი. აქ რამდენ ხანს ვიქნები?

თემური. მაგას შე არ შეკითხვიან, შე უბრალოდ ზედამხედველი ვარ და შეტი არაფერი.

გოგონა ერთხელ კიდევ მოათვალიერებს ოთახს.

რას ავირღებ?

გოგონამ ხმა არ ვასცა, პაუსის შემდეგ.

გახსოვს, სამივე ერთად რომ ვაზარბუთი გამოცდებს?

ლალი. ჰო.

თემური. დათო მე გაგაცანი, სულ შემთხვევით გაგაცანი, გახსოვს?

ლალი. ჰო.

თემური. დათო ჩაირიცხა, მე და შენ არა.

ლალი. პო.
 თე მურ რ. მე დაუსწრებლურ ჩავაბარე, შენ მშენებლობაზე დაიწყო მუშაობა, მე — აქ.

ლალი. პო!
 თე მურ რ. მე რომ დათო არ გამოეცნო შენთვის, არც არაფერი მოხდებოდა.

ლალი. პო პო, პო მერე? მერე, რა გინდა? შენ გამაცანი, ის მოხდა, მე მშენებლობაზე, შენ — აქ მერე? მერე, რა გინდა, თქვი!

თე მურ რ. რა მინდა და, მე რომ არ გამოეცნო ერთმანეთისთვის, ახლა შენ ბედნიერი იქნებოდი, ისიც და...

ლალი. კიდევ ვინ?
 თე მურ რ. მე!

ლალი. არაფერი შენ არ გეხმის, არაფერი!
 თე მურ რ. შენ ბატონ კობახიძესაც თუ ასე იყვირა...

ლალი. კიდევ ვინდა?
 თე მურ რ. გამომიხიებელი.

ლალი. ხომ იყო გამოიხიებელი, ხომ ყველაფერი-ვთქვი, საქმეც დამთავრებულია... აღარ შემოძლია მეტი!

თე მურ რ. შენ საქმე პროკურატურამ დააბარუნა ხელახალი ძიებისათვის, ამიტომ გადასცეს კიდევ ნიურნაძეს.

ლალი. ჩემთვის სულერთია კიდევ ნიურნაძე იქნება თუ ვასილ სახმონია.

თე მურ რ. ნიურნაძეს ნუ ეხუმრებო. ქვა და რკინა... ბოლო-მდე ჩავყვება და სიმართლეს გაიგებს.

ლალი. მე ყველაფერი ვთქვი, არაფერს ვმალავ.
 თე მურ რ. იმან ხომ არ იცი, რომ არ მალავ.

ლალი. მე მოვკალი-მეთქი, ვამბობ, ამაზე მეტი რაღა უნდა ვთქვა?

თე მურ რ. არ მეგონა დათოს თუ გამოიხიბდი.
 ლალი. ვამაწებთ თავი, გადი აქედან! რატომ მელაპარაკები ასე მშვიდად, ასე დალაგებულად!

ჩქარი ნაბიჯით შემოიღო კიბე. პირქუში, გულმობირი კაცი, ლაპარაკობს ხმადალა, შშრადა.

კობე. გამარჯობა! რა ხმურია (ჩანთა მაგიდაზე დაადო). (ლალის) რაო, არ მოგწონთ ჩვენთან? (თემურს) თქვენ აქ რა გინდათ?

თე მურ რ. მე იცე... მოხვია და...
 კობე. კარიც ღია დაგატოვებიათ. ხომ იცით, რით შეიძლება დამთავრდეს ასეთი რამ...

თე მურ რ. ვიცე... მეშინია იყვირა და... ერთი წუთით შემოვიდე.

კობე. ვაღიო, მეორედ არ გააკეთოთ ასეთი რამ! დაცადეთ! მანდ ხალხი მელოდება, მიხედეთ! კიდევ უნდა მოვიდეს ორი კაცი, დააცადეთინო.

თემური მიდის.
 დაცადეთ. ნივთბეჭეცება არ მოუტანიათ?

თე მურ რ. კი, აქ არის.
 კობე. შემოიტანეთ.

თემური გადის და შემოაქვს ორლულიანი სანადირო თოფი. კარგით.

თემური გადის. კობე თოფი ხელში აიღო, მაგრამ უხაროდ უქირავს, რადგან დაყინებით მისჩრებია ლალის, თითქოს უნდა მის სულს ჩასწვდესო. ლალიმ თავი დახარა. კარგა ხანს გრძობდებოდა ასე. კობე ცოლავ გარინდებული მისჩრებია ლალის. მერე თოფზე ამიწუნებს.

ეს არის?
 (ლალიმ მხრები აიწურა, ალბათ, ეს არისო).
 კობე ახლა თოფს ავალაღიერებს. მერე კეთხმეუ მიავუდებს.

დაქვი!
 (ლალი მორჩილად წდება. კობეც მაგიდას მიუქდება. ერთხანს უხმოდ ზის, ისეთი შთაბეჭდილებაზე კი იქნება, თითქოს ჩაქინაო, მერე თავის აუწყველად იეთხიას).

რატომ მოკალი დათო?
 ლალი. (ეთხიას ასე დამსის არ მოელოდა და ვაბეჭებულ მიაჩერდა კობეს). რა?

კობე. რატომ მოკალი დათო?
 ლალი. რატომ მოკალია...

კობე. პო, რატომ მოკალი-მეთქი!

ლალი. არ ვიცო.
 კობე. შეუძლებელია არ იცოდეს!

ლალი. არ ვიცო-მეთქი!
 კობე. ეგ არ არის სასული. ამისხენი, რატომ მოკალი-მეთქი?

ლალი. მე თქვენ ვერაფერს ავისნით... ვერაფერს გეტყვით კობე. რატომ?

ლალი. დათო!
 რატომ-მეთქი!

ლალი. იმიტომ, რომ... მე თვითონ არ ვიცო... იმიტომ, რომ თქვენ ვერ მიმიხედებთ. ვერ გამოგებთ, რიცა ჩვენი სიყვარული...

კობე. (თითქმის ზიზლით). სიყვარული... მაგ სიყვარულმა ერთ თვეში ბავშვი ჩასხა და ყველაფერი გავსულბრები გახდა ჩვეულებრივი კი არა, რუქეიანიც... რით ხანსხვადნობოდი აბრუბული გოგონებისასგან.

ლალი. ჩვენ სხვანაირად გვიყვარდა ერთმანეთი.
 კობე. და მაგ სხვანაირა სიყვარულმა მოგვცა დათოს მოცულის (უღმბო) მიასუბე — გაძფედა ეს მისი მოკალის უფლებას? (დღმბო). როდის გაიცანი დათო? მიასუბე, როდის გაიცანი-მეთქი!

ლალი. არ მახსოვს.
 კობე. გაახსენე!

ლალი. ყველაფერი ექვს თვეში დამთავრდა.
 კობე. ექვს თვეში?

ლალი. კი.
 კობე. გაცნობაც, შეყვარებაც, ფეხმძიმობაც, მოკვლაც... ყველაფერი ექვს თვეში?

ლალი. არა, ექვსი თვე არც გაგარქმებულა. ხუთნახევარ თვეში დაიწყო და დამთავრდა.

კობე. დაიწყო და დამთავრდა კიდევ?
 ლალი. კი. ცოტა?

კობე. ცოტა?
 ლალი. მე კი მეგონა, მანამდე არც მიცხოვრია ქვეყანაზე, მეგონა...

კობე. მიზეზი რატომ მოკალი?
 ლალი. ყველაფერი უცებ მოხდა. თითქოს ელექტის დროს მებხ უნდა დამცემოდა და მეც გავბოდი. მეხს გაფურბოდი, ვე-მადღებოდი...

კობე. ეგ პასუხი არ არის!
 ლალი. მე სხვის ვერაფერს გეტყვით, მინდა ვიფხარა, მაგრამ არ ვიცო, არაფერი არ ვიცო... თოფის ხმაც არ გამოიგია.

კობე. გასაგებად აღმარებო. შენ შევლელი ხარ და ბოლოში. ბანას ვერ დაგვიწყებ. დროც არა მაქვს ამდენი.

ლალი. მე არაფერს ვმალავ.
 კობე. ყველაფერი უნდა გაახსენო. დინქად, აუჩრებულად, როგორ დაიწყო, რა მოხდა.

ლალი. მე ყველაფერი გათხარით.
 კობე. კარგი, დაქვი. გარეთ ხალხი მელოდება. იქნებ მათი დახმარებით მაინც გავრქვე რაც მოხდა.

ლალი. იმით რა უნდა ვიფხარა?
 კობე. ზოგჯერ ჩვენზე უკეთ ხებებმა იციან, რა ხდება ჩვენს ირგვლივ.

ლალი. ჩემზე მეტი ვინ უნდა იცოდეს ამ საქმისა, ან, რა უნდა ვაგითო. ყველაფერი ცნობილია — მე მოკალი დათო.

კობე. ვაგიფ, ვიცო, რომ შევლელი ხარ. მაგრამ, რატომ მოკალი კაცი, რისთვის? რამ მოგიყვანა აქამდე?

ლალი. მერედა, მაგარა რა მნიშვნელობა აქვს? ეგ ჩემთვის რამეხს შეცდომის?

კობე. (ირონიულად). კი. გავარქვეო რიმილი პლავი უფრო მოგონებ — ბიქვინთისა თუ ქობულეთის.

ლალი. ლალი უმწეოდ მიასჩერდა კობეს, კობემ იგრძნო, რომ წაქციულს დაქვი წიხლი და უხერხულობისაგან ერთხანს შეუვიდა. ეს უხერხულობა ახლა ხმაშიც ეტყობა.

ვინ იყო დათო, რა კაცი იყო? ნუ გვიყვარ, შენ ღამანი გოგო ხარ და არაფერი არის უცნაური იმაში, რომ ბიქვს მოსწონდი. მართლა უყვარდი დათოს, თუ ყველაფერი თამაში იყო?

ლალი. ი. უყვარდი!
 კობე. მე არა მჭერა, ექვი მესარება მის კაციაკობაში.

კოტე. რა, დილით? დეკრეტის წერილი მოვიტყრა? ბათუმში ჩამოვიდა?

ლალი ი. არ, არ შემდგომო უმისობა... ვერ ვძლივბდი. რა მექ. ნა...

კოტე. კი, მაგრამ დათო ხომ ქუთაისში იყო? ლალი. ჩამოსულა, ინსტიტუტში მივაკითხე.

კოტე. (ანეტას) როდის ჩამოვიდა? ანეტა. იმ წერილის მოსვლის მესამე დღეს ვიკვამ ქალი მომადგა, ლალის ძებნა, აქ ცხოვრობს თუ არა. აღარ ცხოვრობს, ითახი დასლა-მეთქი, ვუთხარი, გათენდა და დათოც მოვიდა.

კოტე. ის ქალი ვინ იყო? ანეტა. არ ვიცი, შეილო, არც მოკითხავს.

კოტე. მერე აღარ გამოჩენილა? ანეტა. არა, მაგრამ ახლა ვხვდები — თინას უნდა გამოვხვავა.

კოტე. მაშ, დათო მერე დღეს ჩამოვიდა? ანეტა. სწორედ მაგიტომ გვინია, რომ ის ქალი თინას გამოვხვავდი იყო. კარგად მახსოვს, ჩამოვფრინდიო, ასე თქვა, მოყუენდა იყო ძალიან. დედაბისი ჩამოყვა.

კოტე. (ლალის) მერე? დათოს ხომ გაუხარდა შენი ნახვა, რაო, რა გიფხარა?

ლალი. ინსტიტუტში ვერ მივუსწარი, რაღაც ხუთი წუთით გამაწარო. მე უმისობა არ შემეძლო. არ შემეძლო და, გააკვადერა მექნა, სად წავსულიყავი. ქვეყანაზე არის მეტი არაყინ ამსობიბობდა, სახლში რომ მივიდი, დედა ანეტამ მოიხარა, შინ არ არის, არ მოსულიყო.

კოტე. ქალბატონო ანეტა, ვახსოვთ? ანეტა. მართალს ამბობს, შეილო.

კოტე. დათო სახლში არ მოსულა? ანეტა. როგორ არაა ლალი მოვიდაო, რომ ვაიგო, ერთი პირობა გამოვსვდი კი დააპირა, მაგრამ თინა იტყვი იყო, მიბრძანა იმ გათხსირებულს უთხარი, დათო შინ არ არისო. მეც ასე მოვიქეცი.

კოტე. ლალი მოატყუეთ? ანეტა. რა მექნა, თინა თავზე მადგა.

კოტე. დაბრძანდით. ანეტა. ერთ რამესაც გეტყვით.

კოტე. ბრძანეთ. ანეტა. ლალი რომ წავიდა, შინ შევბრუნდი. შევბრუნდი და, უყრს არ დავუყურე, ისეთი დრადლი ისმდა დათოს ოთახიდან. გაკვადე. ტახტზე იწვა და ტირიდა, ამხელა ბივი ცხარედ მოსტყვამდა. გული დამეოთუქა, შეილო, გული ვერანობდი, აქ ცოდა დატრიალდებოდა. იქით კიდევ თინა იხახდა მიშველით, გული, გულიო ავამდყოფი დღეს მოკვდა უნდა ჩემს შევლსაო.

კოტე. ლალი, განაგრძე! ლალი. მერე დღეს ბაადურ ერგემლიძემ გამომიძახა.

კოტე. (ზარს რეკავს, შემოდის თეფრი). შემოვიდეს ბაადურ ერგემლიძე!

თეფრი გადის. ბაადურ ი. (შემოდის ფაკო-ფუციო, აქაჩრებულ ნახიქით). როგორც იქნა, გამომიძახეთ, მგვიანდება, ვიწვი, გეგმა მივარდებ. აა, იმ სახლს უყურებთ? ორ თვეში უნდა ჩავაბარო. 100 ოცობა გავაგდენიერებ, 100 ოქახსი ამაზე უკეთესი რა იქნება?

კოტე. აი, აქ, დაბრძანდით. ბაადურ ი. (ლალი დაინახა). რად უნდა ამას გასამართლებ, რად უნდა ამას დაკითხვა, ახლავ ამოყხადოთ სული ამ კაცის სკვლეოსს, ახლავე.

კოტე. აეით დაქეითი! ბაადურ ი. არ შემიძლია, კოტე ბატონო! ასე კაცის მოკვლა იქნება? კატა ხომ არ იყო, ადამიანი იყო ბოლოსდაბოლოს, ახალ-გაწრდა კაცი!

კოტე. დაბრძანდით-მეთქი! ამ პატარა ინციდენტს ლალოზე არავითარი შთაბეჭდილება არ მოუტყვნიდა, ეს არის, რომ წამოვიდა, გაიარა-გამოიარა. კოტე თვალს ავლოდა, როგორც ჩანს, ელოდდა როდის დაქვდა ლალი. ლალი-მაც იგრანო ეს და კვლავ თავის ადგილს დაუბრუნდა.

კოტე. რა იცი ამ საქმის ირველივ? ბაადურ ი. ბევრი არაფერი.

კოტე. ადრე თუ იწინობდით დათო ჩიკოვიძემ? ბაადურ ი. არა!

კოტე. ლალის? ბაადურ ი. ჩვენთან სამუშაოდ რომ მოვიდა, მაშინ ვაკვირვანი. აღმრიცხველად მივიდეთ. ეს არის და ეს!

კოტე. რანდელს ხანია მაგ მშენებლობაზე მუშაობთ? ბაადურ ი. მალე ოთხი წელი გახდება.

კოტე. მაშ, თქვენ ამბობთ, რომ ჩიკოვიძემთან არავითარი ნაქონობა არ გქონიათ? ბაადურ ი. არავითარი.

კოტე. ლალი სად გამოძახეთ? ბაადურ ი. ბათუმში ვიყავი, დედაჩემთან წავიდი. (ლალის აღრისით, თბილად). ლალი, მოდი, შეილო, მოდი ჩემთან.

ლალი ი. ვისმერთ, ბატონო ბაადურ. ბაადურ ი. უცნაური გოგო ხარ, მე და ჩემმა დღერთომ! მართლაც უცნაური გოგო ხარ.

ლალი ი. მოხდა რამე? ბაადურ ი. (სიცილით). უყურე ახლა ამას... მთელი კვირა სასახურში არ გამოცხადებულა და მეკითხება, მოხდა რამე?

ლალი ი. ბათუმში ვიყავი, დედაჩემთან წავიდი. ბაადურ ი. ეგ ძალიან კარგი, დედა მოგენარდა და წახვიდა, დედა უნდა გავყარდეს, მაგრამ...

ლალი ი. რაღაც კუდი უნდა მოიხარო... ბაადურ ი. არა, ისეთი არაფერი... მაგრამ... საქმე იმაშია, რომ... საქმე იმაშია, რომ... შენ ამხელ ნუ იღარდებ... უბრალოდ სამუშაოს მოკვლობა შეევიციერეს და ხომ იცი, ამას ხალხის შემეცირებე...

ლალი ი. სასახურთან მისტუმრებთ? ბაადურ ი. მაცალი! ნუ ჩარაბობ... მაგრამ... მე სხვა გზა არა მაქვს, უნდა გავანთავისუფლო...

ლალი ი. თუ არ ვიმუშავებ, ვერ ვიცხოვრებ, ბატონო ბაადურ; არ შემიძლია... ბაადურ ი. რაღაც მოგაფერებებს, ამხანაგებს შეეხვეწებთ, მეგობრებს... სადმე მოვაწყო... შენ ნუ იღარდებ...

კოტე. (მახსენებ). და მოხსენით? ბაადურ ი. გავანთავისუფლო... კოტე. ლალი, შენ არ დაცავი თავი? არ შეეცადე, რომ... ლალი არა.

კოტე. რატომ? ლალი ი. ვიგრძენი, რომ ტყუილია, არავითარი შემეცირება არ ყოფილა. მიხვდი, ჩემი თავიდან მოკვლობა უნდოდა და არ შევხებე...

კოტე. კი, მაგრამ, როგორ... ერგემლიძე ასე თავანაიანდ, მამაშვილიურად გელაპარაკა და... ლალი ი. თავანაიანდ... თავანაიანდ აქ ლაპარაკობს... იქ უნდა გენახა...

კოტე. უცვლადური კარგად ვაიხსენებ... უცვლადური... მეროდება წინა მიზანსაცხნა.

ლალი ი. რა მოხდა, ბატონო ბაადურ! ბაადურ ი. (ცვირილით, ნერველად). შენ აქ ბუღლარი ხომ არ გგონებ? ან იქნებ იმას ფიქრობ, რომ სასტინროდ ვართ უცვლადი შეტყობები?

ლალი ი. რა მოხდა, ბატონო ბაადურ, გავაგებინეთ! ბაადურ ი. ერთი ეს მოიხარო — რას აკეთებ შენ აქ? ლალი ი. სად, აქ?

ბაადურ ი. სად და, ბუღლარში — მშენებლობაზე გეკითხები.

ლალი ი. აღმრიცხველი ვარ. ბაადურ ი. მერე? ლალი ი. რა მერე, ბატონო ბაადურ?

ბაადურ ი. შენს მაგივრად მე ვიმუშავებ? შენი საქმე სხვანაკეთობ?

ლალი ი. მაგას რატომ მეუბნები, ადრე ძალიან მაქვდები; მოწინავე ხარო...

ბაადურ ი. მოქიანავა სამხატვრო ახალ მოვარსებით გამოჩნდება ხოლმე. ასე გინდა ცხოვრება?
 ლალი. რატომ ახალ მოვარსებით, ბატონო ბაადურ?
 ბაადურ ი. კიდევ აქეთ მივითხება ამ ბოლო დროს სამხატვრო ადვანს, სადაც დაიკავენი, ხოლმე. ეს არ იქმარ და მიიღო კერა არ გამოცხადი, საქმე ჩამივარდა.
 ლალი. ბათუმში ვიყავი...
 ბაადურ ი. შენ იქ პლაჟე იკორტილი და მე გეგმა კინორედაქციის ხომ?
 ლალი. რა დროს პლაჟა ჭერ, ბატონო ბაადურ! დედისთან ვიყავი.
 ბაადურ ი. არ ვიცი მე შენი ბათუმი და დედა!
 ლალი. მიჩრდა და იმიტომ წავდიდი. რა შექნა!
 ბაადურ ი. შენი გაპირება მე არ მივითხება. მე მუშახელი ვინა.
 ლალი. ჩვენს არსიანობას უთქვამთ, წარმატაო.
 ბაადურ ი. ვის რა უთქვამს, მე არ ვიცი. სამსახურის უღი. ზეწოლა გაცდენისათვის...
 ლალი. ნაწილს უშვებთ ხოლმე სოფელში, იმზე სულაც არ ცხადდება, მარტო ხელფას...
 ბაადურ ი. შენ მე აქ აღმრცხველად მუავარ თუ გამოძიობლად! ადრე უნდა გამეგდე შენად. ერთი ამას უფურთ, რაგებს ბედას.
 ლალი. ასეთი რა დავიკავებ?
 ბაადურ ი. ნანსახურის სისტემატური გაცდენისათვის განთავიულებულნი ხარ. შეუო სტავის მშენებელი ხალხის ლოლივი?
 კოტე. და მოსხენით?
 ბაადურ ი. გავანთავისუფლებ. ახა, რას ვიწამდი.
 კოტე. აბე, საუთარ ნუხაზე...
 ბაადურ ი. აღმრცხველი მთელი კერა არ გამოცხადდა მშენებლობაზე, საქმე ჩავარდა...
 კოტე. ე, მარამ...
 ბაადურ ი. რა უფლება მაქვს ხელი დავაფარო გამცდენს. მშენებლობა ჩემი პიარია მუერსენობა ხომ არ არის, სახელწიფოს სამსახურში ვდგავარ მე.
 კოტე. კარგი, დაბრძანდით. ლალი, შენ როგორ შეეგუებ ამ ამბავს?
 ლალი. მავაზე აღარც მივიჭიქია. მე აღარაფერს ვგრძობდი. დათო აღარ ნეარბოდა და, ჩემთვის აღარაფერი არსებობდა. ორ დღეში უბნის რწმუნებულად მომადგა.
 კოტე. უბნის რწმუნებულს რადა უნდოდა?
 ლალი. აქ აღარ მუშაობ და დღესვე დატოვებ ქალქაო.
 კოტე. ბაადურ, ესეც თქვენ?
 ბაადურ ი. თბილისი საპასპორტო რევიმის ქალქია. ეს ყველაზე უნდა იცოდეს.
 კოტე. კი, მაგრამ, რა უფლებით განაგებდით ამ ადამიანის ბედს ასე!
 ბაადურ ი. მე ეწიქმნებდით მხოლოდ ისე, როგორც კანონი მკარნახობდა. აღმრცხველი ერთი კერა არ გამოცხადდა სამხატვროში. რა უფლებით ძალით ვაპირებდით, რატომ? იმიტომ, რომ უნდალესში შესასვლელად საჭირო დრო დაავაროვოს? არა, მე ქვეყანას ვერ მოვატყუებდი და გავანთავისუფლებ. ჩვენ კი მუშახელი ვვალაო. არ ზილის, ბატონო, ახალგაზრდობა მშენებლობაზე უცდელს უცდებ უნდა ბევრი ფული და კარგე ცხოვრება. როდერ ვინმე გამოჩნდებ და ქალაქში ჩაწერის უფლებაც გავაღვიფნე. ასე მივიღებ ლლი. მუშაობდა და უნდალესში შესასვლელად ენაბედეოდა. მერე გავანთავისუფლებ, ჩვენი მშენებლობის ლიმიტს ანგარაშ. ში ქალაქში გაწერლი უნდა ყოფილიყო ადამიანი, რომელსაც აღარაფერი სჯერო აღარ ჰქონდა მშენებლობისთან. რატომ უნდა ჩამეინა ასეთი სჯალმე? ეს ხომ დანაშაულია! მე ვერ მოვატყუებ ქვეყანა და თქვენ ეს უთაონოდ მიგაჩიოთ?
 კოტე. უთაონობა. ეს კანონები ადამიანებისთვის არის და წერილობ. დაბრძანდით! (ლალის). მერე როგორდა შეგებდა დათოს?
 ლალი. თემურში მოყვანა ჩემთან.
 კოტე. თემური ვინ არის?
 ლალი. თემურ გვავარია... აქ ხომ ზედამხედველად მუშაობს.
 (კოტე ზარს ჭკავს. შემოდის თემური).

კოტე. თემურ შენც გცოდნია ეს საქმე, რატომ არ მიჩრდანი?
 თემური. მე ნურაფერს მცითხავთ, ბატონო კოტე, მთელი ცხოვრებით ვიხატებ ჩემს საქმეს.
 კოტე. არ ესმის შენი საქციელი.
 თემური. არ შემიძლია, არ შემიძლია და, რა ვქნა!
 კოტე. რა არ შევაძლია, გამაგებინე ბოლოს და ბოლოს!
 თემური. ამ საკითხზე ლაპარაკი არ შემიძლია.
 კოტე. (კოტე დაბნეული). კი, მაგრამ... რა სტეხა აქ... რა არ შევაძლია, ამხსენი.
 ლალი. მას მართლა გაუჭირდება ამ საკითხზე ლაპარაკი.
 კოტე. რატომ-მეთქი!
 ლალი. ამიტომ, რომ...
 კოტე. მივიდა, მოვიდა (ხან ლალის შესტყერის, ხან თემურის გაიკვება ახრბა, რომეღმავ ამ წუთში თავში გულეღვა). არა, შეუძლებელია შეუძლებელია... კი, მაგრამ... ქალი გუყვარდა და... გასაგებია, რა იოლად დასობე შენი სიყვარული?
 თემური. (ხანგრძლივი დუმლი). მე და დათო ქუთაისიდან ერთად ჩამოვედით. ერთ დღეს მე და ლალი კინოში მივდიოდით... იმ სენასზე რომ ბილით მივშოვნა, არც გაიციონდნენ ერთმანეთს და ვინ იცის...
 კოტე. (ოთახში დაბივიებს. სითქოს ხმაე შეეცვალა). შენ მგონი იურიდიულზე სწავლობ.
 თემური. კი, დაუსწრებლზე.
 კოტე. ესე იგი, შენ იცი, რაც მაინტერესებს... რა შეგიძლია კონკრეტულად მოთხარა დათოზე. შენ ამბობ, რომ ამხანაგები იყავი, ქუთაისიდან ერთად ჩამოვედით სასწავლებლად.
 თემური. დიახ.
 კოტე. მათ თუ იცოდა, შენ რომ სწავლა გუყვარდა?
 თემური. იცოდა, მაგრამ ლალის რომ არ ვუყვარდი, ესეც იცოდა... ამას გარდა, რაც ერთმანეთი გაციუნს, სულ გამოიცვალენ, აღარავინ და აღარაფერი ახსოვდათ ამ ქვეყანაზე.
 კოტე. გულახდელად თუ საუბრობდით ხოლმე?
 თემური. კი.
 კოტე. რაზე საუბრობდით?
 თემური. რა ვიცი... უყვალდებო.
 კოტე. მაინც? უფრო მეტად?
 თემური. კინო უყვარდა ძალიან.
 კოტე. კინო? კინო რა არაფერი. შენ ეს მისხარი — აბი, გოგონებში თუ ლაპარაკობდა ხოლმე?
 თემური. კი, ძალიან ხშირად.
 კოტე. ხშირად?
 თემური. დიამს ქუთაისში ვიღაც-ვიღაცებთან დადიოდა, ხშირად იცვლდა.
 კოტე. კარგად გახსენე — ხშირად იცვლდა თუ...
 თემური. კი, ხშირად იცვლდა.
 კოტე. ვინ იყვნენ ის გოგონები, რას წარმოადგენდნენ მისთვის?
 თემური. ძალიან ზერეღე ურთიერთობები ჰქონდა, ჩვენმა ბიჭებმა იციან ასე — ერთი-ორი კვირით შეუვარება.
 კოტე. (ლალეზე მიუთითებს). ალბათ, ესეც ასე იყო!
 თემური. კი. ლალი? არა!
 კოტე. როგორ, თუ თითო-ორ კვირიანს სიყვარულს იყო ნანკევი, ახლა რა შევალა?
 თემური. არ ვიცი... ვერ გეტყვით... ის კი ვიცი, რომ ლალი ნამდვილად უყვარდა.
 კოტე. ასე დაბეჭდით ბატონო ლაპარაკი?
 თემური. მწამს, რომ ასე იყო.
 კოტე. ეს ბევრს არაფერს ნიშნავს... დიახ... არაფერს... მაგრამ თუ ასე, რატომ აქცია ზურგს ლალის მას შემდეგ, რაც აღენი ხანი სახლში მავადა. მომეხრდა? ეინი მოილა?
 თემური. კი. არა!
 კოტე. ახა, რითი აჯანსით ის, რომ ამ დღეში ჩაადო სავატირული ქალი?
 თემური. დათო რომ ქუთაისში წაიყვანა მამამისმა, უკან აღარ აბრუნებდნენ, ინსტრუქტორი ერთ წელს დაგაპარგვინებთ და

იმ გოგოს არ გაგაკარებთო. დათო იტანებოდა. შშობლებს ვერადურს ეუბნებოდა, არ ჰქონდა ამდენი ძალი. ლაღის დაკარგავს არ შეეძლო. ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ ლაღი და შშობლები. ევლარ ავიტანეს ეს ამბავი და ქუთაისში წავედო.

კოტე. ქუთაისში რა გინდოდა?
თე მუ რ ი. დათოს დედასთან მივედი, ქალბატონ თინასთან. ვი-
ცოდი, თუ იმის დაეყოლებოდა, ყველაფერი მოგვარდებოდა.

ავსანცენა.
თინა. ვინ გამოგვანავა ჩემთან?
თე მუ რ ი. არავინ.

თინა. დათომ გთხოვა?
თე მუ რ ი. არა, თვითონ მოვედი.
თინა. იმ ქალბატონმა მოგვანავა?

თე მუ რ ი. თვითონ მოვედი-მეთქი, ხომ გითხარით.
თინა. შენ ჩემთან მოსვლას ვერ გაბედავდი.

თე მუ რ ი. გაბედედ.
თინა. (თე მუ რ ის ხელი მოხვია). შეილო, თემურ, შენ დათოს
ამხანავი ხარ, ჩვენს ოჯახს კარგად იცნობ და ამდენს კი უნდა ბედ-
ბოდე.

თე მუ რ ი. მაინც?
თინა. უნდა ხედებოდე, რომ ის გოგო ჩვენი ოჯახის საკადრისი
არ არის, არ არის საჩვენო გოგო...

თე მუ რ ი. თინა დეიდა...
თინა. ჰო, მითხარი, მითხარი რა გინდა...

თე მუ რ ი. იციო რა?
თინა. თქვა... ნუ გერიდება, ჩვენ ხომ ახლობლები ვართ.

თე მუ რ ი. ის გოგო ძალიან კარგი გოგოა...
თინა. რა თქვი?

თე მუ რ ი. ნუ გიკვირთ, ლალი ძალიან კარგი გოგოა.
თინა. (მშვიდად, აღვსილი). ჰო, იუსო კარგი გოგო, იუსო, მაგრამ
ჩვენთვის არ არის... შენ, როგორც დათოს ამხანავს,
გთხოვთ დავეხმარო, დროულად ჩამოიშორდეს დათოს, დაანებოს
თავი, შენ ხომ დათოსთვის კარგი გინდა.

თე მუ რ ი. უყვარს.
თინა. ვის?
თე მუ რ ი. ლალის. ლალის ძალიან უყვარს.

თინა. ემ არაფერი, გაუფლის... რა მოხდა მერე, ვისაც ვინ
უყვარს, ყველა მასზე კი არ ქორწინდება... მაგას უყრადღებს ნუ
მაქცევ. გაუფლის... ორაგეს გაუფლის...

თე მუ რ ი. ლალი იტანება.
თინა. ხომ გითხარი — მალე გაუფლის-მეთქი, დაავწყდება...
ასე! წაიდა ახლა და... დავეხმარე, დროზე ჩამოიშორდნენ ერთმან-
ეთს. ახა, კარგად იყავი, ნიკაშა... ასე ჩაგაონე იმ გოგოს და
ყველაფერი რიგზე იქნება. თქვენები მომოკითხე.

თე მუ რ ი. (მიღის). კარგად იყავით.
თინა. მაშინვე უთხარი, რომ ბიძინა ამ დღეებში გაუტოებებს
იმ სამსეს, გულს არ დავეწყვეთ, პატრიხანი კაცია მამაშენი.

თე მუ რ ი. თინა დეიდა...
თინა. რა გინდა?

თე მუ რ ი. იციო რა?
თინა. მითხარი, ნუ გერიდება!

თე მუ რ ი. მე ის მიკვირს... იეს ვერ გამიგია... აი, სულ ვფი-
ქრობ და ვერცერთი ვერ მოვანახ პასუხი ამ კითხვაზე.

თინა. (ცეცხლ, გამყინავი მზერით) რა კითხვაზე?
თე მუ რ ი. რატომ გინდათ, ცხოვრება აუბრით დათოს?

დღემო. თინამ და თემურმა ლალის თვალებით შექმომან ერთ-
მანეთი. მერე თინა თემურს მიუახლოვდა, ნიკაში ხელი ამოსო, თვა-
ლებში ჩახვდა.

თინა. (ცეცხლ ხმადაბლა). რაც მამაა, შეილიც ისეთივე მახო-
ვარი ზეოდა... სიძარტლის მებუნელი... არ დავინახო ჩემს ოჯახ-
ში.

(ჭკარი ნაბიჯი ვაღის).

თე მუ რ ი. (კოტეს). არაფერი გამოვიდა, უფრო გაცხარდა ქა-
ლბატონი თინა. ხედავდი, როგორ იტანებოდა ლალი დედასთან...
რამ მოვიფიქრე. დათოს ვურჩიე, შშობლებს შეხვეწე, ისინი უნდა
შე წილონდა ნუ დაამარცხებნენ. გამოიშვიო თბილისში და იმ გო-
გოს აღარ გეგაკარებო. თქო. ვასპარა ჩემს ეშპაქობამ. გამოუშვებს,
მაგრამ დედაშიც თან ვამოყვავ. თინას უკუვლი ნაბიჯი იცოდა
როცა დარწმუნდა, ყველაფერი რიგზეაო, წაიდა. მე გეხედავდი
როგორ იტანებოდა დათო, სწორად უთქვამს, ჩემი და მაგის ცხო-
ვრებაც არ გამოვა, სულს ამოვხვდინაო, მერე გაივიც, რომ...
(პაუზა)

კოტე. რა გაიგი?
თე მუ რ ი. გაივიც, რომ ლალი შეიღს ეცოდა. ერთ საღამოს
დღინის ვსვამდი, დავთვარი და დათოს ერთი დღე ვაძევი, შშობ-
ლები ვის არ ჰყოლია, მაგრამ ასე არ მოქცეულა-მეთქი. ხმას
არ იღებდა. გაკავებულავით იქნა, მაგრამ როცა ვუთხარი, რამდენ-
იმე უფრო შეიღს გეუბრებოდა-მეთქი, აფორიაქდა... თუ მიხსნის, ეგ
ამბავი მიხსნის, იქნებ ამან მოარჩულოს ჩემი შშობლებიო. ვურჩიე
ვაეცავო თუ ხარ, ახლავე წადი ლ-ლასთან, ცოცხალი-მეთქი. მაგრამ
ქალბატონმა ანეტამ თავი მოიკლა — ხად მიღიანა, დათო, ხომ იცი,
დადაშენის და მამაშენის ამბავი, გაიპირევიანო.

კოტე. ანეტამ?
თე მუ რ ი. ანეტამ, კი

კოტე. (ანეტას) რას ერჩიოდი ამ ხალხს, რა გინდოდათ?
ანეტა. მე რას ვერჩიოდი, შეილო რა... ვერც თქვენ ხედებოთ,
ჩატომ აღარ მიწოდდა მათი ერთად ყოფნა?

კოტე. გვიხიბარია.
ანეტა. ცოცოდი, თინას და ბიძინას რაც ედით გულში. ვი-
ცოდი, რომ ისინი არაფერს დათმობდნენ — თავს მოკლავდნენ და
ლალის სახლში არ შეუყვანდნენ. მე კიდევაც, ლალი მეცოდებოდა
მებრალბებოდა, უშამად გავარდა დედაბისმა. აბიტომ მიწოდდა ვყო-
ლადერი უცვლელ დაშთავრებულყო. ყველაფერს უცვლ მოიღებოდა ბო-
ლო. იქნებ ამით გადავიწყებინათ ერთი-მორტე.

კოტე. (თემურის). მერე?
თე მუ რ ი. მე მაინც ჩემი გავიყვინე და დათო ლალისთან წა-
ვიყვანე. უკან რომ ვბრუნდებოდი, მეგინა ამ ქვეყანაზე ჩემზე ბელ-
ნიერი კაცი არ არსებობს-მეთქი; ორი ადამიანი გავაბედინებდი, მაგ-
რამ მე... იმ საღამოს საბოლოოდ დავკარგე ლალი.

კოტე. (ლალის). მამ, მოზრუნდა?
ლალი. დიახ, მოზრუნდა.

კოტე. და თქვენ ბედნიერი იყავით.
თე მუ რ ი. ცოტა ხნით.

კოტე. რატომ, ცოტა ხნით?
თე მუ რ ი. მალე ქალბატონი თინა ჩამოვიდა, დათოს დედა,
ნერვიულდება, ჩხუბობდა, იმუქრებოდა, იმ ქალს ჩემს ოჯახში არ
შეგოვებოდა.

კოტე. დათო?
თე მუ რ ი. ეს რას ჰგავს, როგვის ციხეში ჩაგვრით, ხელმოუ-
წერილი უზურცო ცხოვრებას რომ ეწვევითო, ლალი წივილ-კივილით
გაგალო სახლადან.

კოტე. რატომ მანამდე არ მოაწერეს ხელი?
თე მუ რ ი. დათოს პასპორტი ქალბატონმა თინამ გადაამალა.

კოტე. შემოვიდეს ქალბატონი თინა?
(თემური ვაღის და შემოჰყავს ქალბატონი თინა).

აქ დაბრძანდით, ქალბატონო, აქ, ახლოს. თემურ, ცოტა ხნით
ჩამოვიცი.

თინა. გმადლობო.
დავდა და ახლავა შენინა ლალი. დაიგინებოთ დააქვრად. და,
ჩვენ ვკვძნობით, თუ როგორ აუეს ბრახოთა და რისხვით. თვალე-
ბი ისე გაუფრთხილდა, ლალის ამოუვარდეს. მერე წამოვდა, ნელ-ნე-
ლა წაიდა ლალიაკენ. ერთიანად დაბმებული.

კოტე. დაშვიდდით, ქალბატონო თინა, დაბრძანდით.
თინას აღაშთავი ეცნობს. აი, მიუახლოვდა ლალის, ხელები წი-
ვიდნის, რომ მოსვოს, გაეპატრებოს, გაეჭოს, ასე უნდათ მის
თვალეს, ასე უნდათ მის ხელებს, მაგრამ...

კოტე. დათო, შეილო!

იცილა და ზედ ლალის წინ ჩაიყვია. ისედაც ყველა ფეხზე იდგა, მივიდოდნენ, წამოიყვინეს.

კოტე. წყალი, ჩქარა!
ვილაყამ წყალი მობარბენინა, თინა სკამზე დასევს, წყალი აბეურეს და მანად მოიხებ.

თინა. რა გინდათ ჩემგან, დამხსენით!
კოტე. დამშვიდდით, ქალბატონო თინა, დაწუნარდით.

თინა. რა გინდათ ჩემგან, მე უბედური დედა ვარ, რა გინდათ!

აჭეითინდა.
კოტე. დამშვიდდით, ქალბატონო, დაწუნარდით!

მაგრამ ქეთინი უფრო ძლიერდებოდა, თინასთან მიდის ლალი, დაიროქებს, მუხლებზე თავს დაიდებს და ისიც აჭეითინდებოდა.

კოტე. შევისვენეთ ნახევარი საათი. თემურ, სასწრაფოს გამოუძახეთ.

მომყვამდნა მირანა

იგივე ოთახი. სცენაზე იგივე პერსონაჟები არიან.

კოტე. (თინას). ახლა როგორ გრძობთ თავს?
თინა. მე აღარააოდე ვიქნები კარგად.

კოტე. მართალს ბრძანებთ, დიდ უღებურება დაგატყდათ თავს, მაგრამ ძალიან ვთხოვთ დღე მოყორიბით, ბევრი საქმე გვაქვს, უნდა დავებნებართო.

თინა. ბრძანებთ.
კოტე. ცოტა ხნით, აი, იქ დაბრძანდით, კუთხეში.

თინა. თქვენ ხომ იცით, დიდხანს ვერ გავჩერდები.
კოტე. დაბრძანდით. ბააღურ, აქეთ მობრძანდით.

ბააღურ ი. გისმენთ.
კოტე. რამდენიმე კითხვანზე უნდა მისახულოთ.

ბააღურ ი. გისმენთ.
კოტე. (ოთახში დაბიძგებს) ახლავ... ახლავ, ამ წუთში.

ბააღურ ი. ხომ იცით, როგორ მეჩქარება... ყოველი წუთი ძვირფასია ჩემთვის.

კოტე. ახლავ, ახლავ, სტადიონზე თუ იყავით გუშინ!
ბააღურ ი. რა?!

კოტე. გუშინ სტადიონზე თუ იყავით?
ბააღურ ი. რა მესტადიონება, ორი თვეა წესიერად არ მინახია.

კოტე. არც ტელევიზორში უყურებ ჩვენსა და იტალიელების თამაშს?

ბააღურ ი. იცით რა... თუ სხვა საქმე არაფერი გავქო...
კოტე. ფეხბურთი არ გიყარათ?

ბააღურ ი. ბატონო კოტე, აი, ის სახლი, წედან რომ დავაგნახებთ, თითქოს ამ მხერგებზე მანევს და სტადიონისთვის მცხელავ?

კოტე. ჰო, გეჩქარებათ.
ბააღურ ი. მეჩქარება რამდენია!

კოტე. თუმცა... თუმცა, თქვენ შეგიძლიათ წახვიდეთ კიდევ...
ბააღურ ი. ასე გეთქვით... თორემ ეს ფეხბურთით, ეს ტინისით, რამდენი რამე არ ხდება ჩვენში... ეს სახლი კი...

კოტე. დიდი ხანია ამ სახლს აშენებთ?
ბააღურ ი. მეოთხე წელია სულს ამომხანდა კაცს.

კოტე. ნამამედ სად აშენებდით?
ბააღურ ი. მანამდე შორს ვიყავი. ახა, კარგად ბრძანდებოდით, ბედნიერად!

კოტე. მაინც სად მუშაობდით ადრე?
ბააღურ ი. აქ არა... კახეთში.

კოტე. დიდი ხანი იყავით კახეთში?
ბააღურ ი. თავისუფალ დროს შემოკვივდით და ჩემს ბიოგრაფიას უსათუოდ გააცნობოთ, ახლა კი... მოგვიხსენებნებო...

კოტე. რამდენი წელი იყავით კახეთში?
ბააღურ ი. სამი.

კოტე. ვიდრე კახეთი ჩახვიდოდით?
დუმოლი.

მანამდე სად მუშაობდით?

დუმოლი.
ა, ბააღურ, ბოლოს და ბოლოს მაასახუბეთ

მოგადო!
ბააღურ ი. ქუთაისში.

კოტე. უფრო ზუსტად?
ბააღურ ი. სამშენებლო სამმართველოში.

კოტე. კიდევ უფრო ზუსტად?
ბააღურ ი. მესამე სამმართველოში.

კოტე. მმართველი ვინ იყო?
ბააღურ ი. მმართველი?

კოტე. დახ. მმართველი.
ბააღურ ი. კი მაგრამ... მერე რა მოხდა?

კოტე. მმართველი ვინ იყო-მეტი?
ბააღურ ი. ბიძინა ჩიგოციძე.

კოტე. აი, აქ დაბრძანდით. მოკლულს მამა?
ბააღურ ი. მერე რა მოხდა? მე ისე მეჩქარება...

დუმოლი.
კოტე. (კარგა ხანს დაივინებით შესცქერის ბააღურს). დაქვითი მოხდა ის, რომ თქვენ ჩაადაცხ მალაქი, ესე იგი, რადაც ცუდი ჩაიდინეთ, შეგებულად ჩაიდინეთ ცუდი!

ბააღურ ი. ამან კაცი მოყლა და ცუდი მე ჩავიდინე? სამარ. თალი არ არის?

კოტე. ტყვიის გასროლა იმდენი არაფერია. ტყვიას ერთი ნესტის, მაგრამ... ჩვენ რა ვაჯიკეთთ ამ საქმისთვის? ბიამბეთ, რაც იცით!

ბააღურ ი. თქვენ მე... თქვენ მე... რა გინდათ ჩემგან?
კოტე. თქვენ დავაღებულეთ იყავით დამოს მამასგან. იქნებ სწორედ მისი წყალობით ვამშობხვედით ქუთაისიდან ბოლნისში და აქ დაიწყო მუშაობა, მერე, როცა ბატონ ბიძინას დასჯარდით, მოგაკითხათ. იყო თუ არა ასე?

ბააღურ ი. დავუშვავ, რომ ასე იყო.
კოტე. დააზუსტეთ ნათქვამი.

ბააღურ ი. ასე იყო.
კოტე. უკანასკნელად როდის მოვიდა თქვენთან ბიძინა ჩიგოციძე?

ბააღურ ი. არ მახსოვს.
კოტე. გაიხსენეთ!

ბააღურ ი. დიდი ხანია თვალით არ მინახავს.
კოტე. (ანეტას). როდის ჩამოვიდა უკანასკნელად ბიძინა ჩიგოციძე!

ანეტა. ახა, რომ არ მახსოვს?
კოტე. გაიხსენეთ. რომელი თუ იყო?

ანეტა. მგონი, კიდევ ცოცხად, იმ დღეს შემეც დავაგელაღი. თრამეტი მარტი!

კოტე. თრამეტი მარტი?
ლალი ი. დახ. (კვლავ შებრუნდა. არც ზურს ამ საუბრის მოსმენს. არც ანტერესებს. ახლა უბრალოდ კობცს დახსნარა).

კოტე. (ბააღურს). რატომ იყო თქვენთან ბიძინა ჩიგოციძე თრამეტ მარტს, რა უნდოდა, რა მოელოვებ?

ბააღურ ი. მე თქვენს ამხავა ვერ ვამიგია. კაცი ამან მოყლა და მე რატომ მიწყობო ასეთ დაკითხვას?

კოტე. თქვენ რასაც გეკითხებიან, იმას უპასუხეთ.
ბააღურ ი. ნაჩქარევი ხომ არ არის თქვენი კითხვები?

კოტე. ერთი აქეთ მოდით — თქვენ თუ იცით, როგორ შეიძლება მოხდეს ყოველგვარი დანაშაული?

ბააღურ ი. მაშინ უბრალოდ — ყველა კაცისმკვლელს, ქურდს, უსაღეს რომ ციხეში ჩახვან, დანაშაულს ვილა ჩაიდინს?

კოტე. სხვა მგონი, სხვა გაიჩრდება.
ბააღურ ი. ახა?

კოტე. შევაჯიკო იპოვო ის, რატომ მოხდა დანაშაული. კაცის კვლას ერთი საათი, მაგრამ სახსლებს გამოწვევაში მას მრავალ ეხსარება. დამო ლაღიმ მოყლა, ეს ცნადა, მაგრამ... როგორი იყო ყოველი ჩვენგანის როლი ამ საქმეში, ვინ რა წვლილი შეიტანა. ერთი სიტყვით, რატომ მოვიდა ბიძინა თქვენთან იმ დღეს?

ბააღურ ი. მე ბიძინას დიდ პატივს ვცემ. დავაღებულეთ ვარ მისგან, მაგრამ უკანონო მაინც არაფერი გამიკეთებია.

კოტე. იმ დღეს რა მოგთოვებთ?

ბ ა ა დ უ რ ი. არაფერი. უბრალოდ მოვიდა, მომიხსულა, თავისი ღარიდ გამოსიარა.

კ ო ტ ე. სტუდენტი იგი მოვიდა და მოგთხოვათ, რომ ღალიდ სამსახურთან გაგვედოთ, მოგთხოვით, რომ ღალიდ თბილისიდან გაგეკუთვინათ. ამაზე ასეარება იმედს. აი, რატომ მოვიდა თქვენთან ბიძინა. იყო თუ არა ასე?

ბ ა ა დ უ რ ი. არავითარი აზრი არა აქვს იმას, თუ რა მომთხვა ბიძინა ჩიგოგიძემ. მოავარია ის, თუ რამდენად სამართლიანად მოვიქციე მე. შენ სამსახურიდან დავთხოვე ადამიანი, რომელიც აცდუნდა, სამსახურში არ ცხადდებოდა, თბილისიდან ამოწურე ადამიანი, რომელიც ჩვენივე აღარ შეუშავდა, მის მაგივრად სხვა მივიღეთ და თბილისშიც ჩაწერეთ საცხოვრებლად ის, ვინც ოფლის ღვრის, ვინც შეუშავდა. მითხარით — რა უღლებით უნდა დამემალა ასეთი რამ?

კ ო ტ ე. თვეწითის რომ ბიძინას არ ეთხოვნა, ამას ხომ არ გააკეთებდით?

ბ ა ა დ უ რ ი. რატომ არ გააკეთებდით? მშენებლობა ჩემი დუქანი არ არის, სახე მწიფოა საქვა.

კ ო ტ ე. ძალიან ეფარებით სახელმწიფო ინტერესებს.

ბ ა ა დ უ რ ი. მე სახელმწიფოს სამსახურში ვდგავარ.

კ ო ტ ე. ახლოს იყავით ჩიგოგიძეების ოჯახთან?

ბ ა ა დ უ რ ი. როგორ გითხარით... კარგად ვიცნობ ოჯახს, მის ინტერესებს.

კ ო ტ ე. ალბათ, დამეთანხმებით, რომ ღალიდ ღამაში გოგოა, საჭმოდ კარგად გაზრდილიც. ისიც დადგენილია, რომ ადრე ცუდი თვისებები არ გამოუვლენია. ხომ ვერ შეტყობთ, რატომ უნდა ეთქვა ჩიგოგიძეების ოჯახს უარს მასზე?

ბ ა ა დ უ რ ი. ღალის წდგომარებობაში აღმოჩნდებოდა უკვლავი ვინც ღალის დაუკავშირდებოდა.

კ ო ტ ე. რატომ?

ბ ა ა დ უ რ ი. ღალის ბედი ადრევე იყო გადაწყვეტილი. იგი ვერავის შეიარაღებდა.

კ ო ტ ე. უყვარდა ვინმე?

ბ ა ა დ უ რ ი. უკვე შეჩერებული იყო ოჯახი, რომელიც ჩიგოგიძეებს უნდა დამოუკრებოდა. ეს ჩვენ, ახლოსივინა კარგად ვიცოდა.

კ ო ტ ე. ვისი ოჯახი იყო ასეთი?

ბ ა ა დ უ რ ი. არის ერთი, ფრიად კეთილშობილი ოჯახი. მე არ მიმართა საკრთოდ მისი აქ სხენება.

კ ო ტ ე. კი, მაგრამ... თქვენ, ქალბატონო თინა, თქვენ ხომ ცუდიდით, რომ თქვენს შვილს ღალიდ უყვარდა?

თ ი ნ ა. ჩემს ღალის საცოდად ჰყავდა, კეთილშობილი ოჯახის შვილი.

კ ო ტ ე. თქვენს შვილს ღალიდ უყვარდა!

თ ი ნ ა. თქვენი შვილის ბედს თქვენ გადაწყვეტთ, უპაურო ბავშვს არ მინდოდა ამ საქმეს. დღითივე კიდევ ბავშვი იყო.

კ ო ტ ე. მოუხდებოდა ამისა, თქვენ მაინც ვალდებული იყავით, ანგარიში გაეწიათ იმისათვის, რომ ამ ბავშვს მალე ბავშვი გაუჩნდებოდა.

თ ი ნ ა. მე არაფერი ვიცოდი!

კ ო ტ ე. არაფერი იცოდით?

თ ი ნ ა. დაახ, არაფერი ვიცოდი.

კ ო ტ ე. ღალიდ, იცოდა თუ არა ქალბატონმა თინამ, რომ შენ შვილს ელოდი?

თ ი ნ ა. არ ვიცოდი, ჩემთვის არაფერი უქცავით.

კ ო ტ ე. მე ღალის ვეკითხები ღალიდ, მიხასხუხე! ღალიდ ი. ახლა ამას რა მნიშვნელობა აქვს?

კ ო ტ ე. შენ ვალდებული ხარ მიხასხუო, ხოლო თუ რასა აქვს მნიშვნელობა, ამას მე გაავარკვევ. აცნობე თუ არა ჩიგოგიძეების ოჯახს, რომ შვილს ელოდი, მაის შვილიშვილს?

თ ი ნ ა. ენდეთ ოჯახის ქალს — არ ვიცოდი!

კ ო ტ ე. ღალიდ!

თ ი ნ ა. რას ჩააკვივდით მგ ღალის, ნუთუ არ კმარა ის, რასაც მე გეუბნებთ?

კ ო ტ ე. არა, არ კმარა ღალიდ, იცოდა თუ არა ქალბატონმა თინამ ეს ამბავი.

ღალიდ ი. (მისთვის ყველაფერმა აზრი დაეკარგა). არ იცოდა.

თ ი ნ ა. აი, ხომ გითხარით. რა საჭიროა ასეთი ჩაქუჩება?

კ ო ტ ე. თუ ასე...

თ ი ნ ა. ასე, ასე... მე რომ ეგ ამბავი მცოდნობდა...

კ ო ტ ე. რა მოხდებოდა?

თ ი ნ ა. იქნებ ყველაფერი სულ სხვანაირად შეტრიალებულიყო!

კ ო ტ ე. კარგი. გასაგებია, მე მინდა ეს დაეცროს... ერთი წუთით...

ჩინათში რაღაცის ეტებს, როგორც ჩანს, რომელიც ქალადი გეგნა.

ღალიდ ი. (ხანგრძლივ დუმის დაარდევს). რას ნიშნავს...

კ ო ტ ე. შენ რაღაცის თქმა გინდა ღალიდ!

ღალიდ ი. არა, მე ისიც...

კ ო ტ ე. თვე, გისწენი!

ღალიდ ი. (პაუზის შემდეგ). რას ნიშნავს „იქნებ ყველაფერი სხვანაირად შეტრიალებულიყო“?

თ ი ნ ა. ამას მე შეითხოვებ?

კ ო ტ ე. დიან თქვენ?

ღალიდ ი. რას ნიშნავს „იქნებ ყველაფერი სხვანაირად შეტრიალებულიყო“?

თ ი ნ ა. ნუ... მე გზონი გასაგები უნდა იყოს რასაც ნიშნავს — ბავშვის მოლოდინი ყველაფერს შეცვლიდა.

ღალიდ ი. ესე იგი თქვენ?

თ ი ნ ა. კი... სხვა რა გზა გვექონდა... გენაცვალე, ბავშვს ხომ არ დაეღუპავდით.

ღალიდ ი. იცოდა!

კ ო ტ ე. ღალიდ!

ღალიდ ი. ღალიდ, შენ რაღაცის თქმა გინდა.

ღალიდ ი. იცოდა!

თ ი ნ ა. ტყუილია!

ღალიდ ი. ყველაფერი იცოდა!

კ ო ტ ე. საიდან?

ღალიდ ი. დღითივე უფროსი.

კ ო ტ ე. როგორ?

ღალიდ ი. სწორედ იმ დამეს, სახლიდან რომ გამავლო. დღითივე არ უნდოდა თქმა, მაგრამ როცა დარწმუნდა, ქალბატონი თინა არაფერს დასთმობდა, შეეცდოდა, მალე შეიღო მეუღლეა და ნუ აზამ ამასო. მეტი მეც დავიკო მუხლებზე, ჩემი შვილი მაინც უფროსად, თქვენი შვილიშვილი-ნეთიკი. არაო... ოჯახის ინტერესები და ავტორიტეტი ყველაფერზე მაღლა დგასო... გამომავლო. ის დამე ვუყარა ძეგლთან გაგათენე სკვერში.

კ ო ტ ე. კარგი. დაქექი, ღალიდ... მეც ასე ვფიქრობდი (თინას) ქალბატონო, თქვენ!

ღალიდ ი. მე რა? ბრალს მდებთ?

კ ო ტ ე. უფრო მეტიც — თქვენ...

თ ი ნ ა. იმ ბავშვის ცოცხა დედაბისის სინდისზე!

კ ო ტ ე. ღალის დედა?

თ ი ნ ა. დიან.

კ ო ტ ე. ეგ როგორ გავიგო?

თ ი ნ ა. დღამაქით, თვითონ თქვას.

კ ო ტ ე. დედაბისმა ურჩია ბავშვი დაბადებამდე მოეკლა?

თ ი ნ ა. თვითონ ილაპარაკოს.

კ ო ტ ე. შემოიყვანეთ ოღლა მეტურიშვილი!

თ ი ნ ა. თვითონ გადის. კოტე ითანხმებოდა ბოლას სცემს, შემოიღის ოღლა.

ო ლ დ ა. გამარჯობათ! ღალიდ, შვილი! (მივლიდა, შეიშალა მოუხვია).

კ ო ტ ე. კარგი, საქმარისია. რამდენიმე კითხვა მაქვს თქვენთან.

ო ლ დ ა. მიზარაძე, ბატონო!

კ ო ტ ე. აი, ამ ქალს თუ იცნობ?

ო ლ დ ა. ვიცნობ, კი.

კ ო ტ ე. როგორ, სად გაიცნით?

ო ლ დ ა. იმ უბედურის დედაა, ვიცო, ბედღამაქარა ქალა.

კოტე აღრე იცნობდით?
 ოლღა. არა, ერთ ღლებს ბათუმში, სახლში მომადგა.
 კოტე. თქვენთან ჩამოვიდა?
 ოლღა. კი, ჩამოვიდა.
 კოტე. გაიხსენებ, როგორ იყო.
 ოლღა. ყველაფერი მახსოვს, ახლავე. (თინას) მოზარდანდით
 ქალბატონო, მოზარდანდით, დაზარდანდით, ნუ დაგვძრახავთ, შევინთ
 შემოზარდანდით, ზღაპრით.

თინა. აქ სკობია, ავიპანე, თან ვისაუბრებთ, თან ზღვას ვუ-
 ყურებთ.
 ოლღა. ბატონი ბრძანდებით.
 თინა. მე მივინძობ, ახლათ.
 ოლღა. გზებები, ვინცა ხართ... (კოტეს). მე მეგონა კუპაზე
 მოვიდნენ და საშვილობოდ გამოიქცხადა-მეთქი. (თინას). ერთი
 წუთით სახლში შევიტყობ. დავტრიალებები, ასეთი ძვირფასი სტუ-
 მარი..

თინა. არ არის საჭირო. საქმეზე მოვდი. არ მყოლია მაგისთ-
 ვის. ჩვენი შეიღებო ჭერ ბავშვები არიან. მაგათ კუპა არა აქვთ.
 ოლღა. რა დროს მავათი კუპაა ბატონო.
 თინა. მავადელით.
 ოლღა. გაცდით, რავა არ გაცდით, მარა ხილს მაინც ვაძო-
 ვიტანდი.

თინა. არ არის საჭირო. (თავისთვის). კავია სტრანანია უენ.
 შინას!
 ოლღა. ჩვენ თუ კუპით მოვიქცევით, ყველაფერი რიგზე იქ-
 ნება.

თინა. ეგ სწორია, ჩვენზე ბევრია დამოკიდებული.
 ოლღა. თქვენ განათლებული ხალხი ჩინხართ და მრუდს რო-
 გორ იტყვით რაშენს.

თინა. მე ბევრი დრო არა მაქვს. მოკლედ ვეძებო, რაც
 მინდა — შენს ქალშვილს ვაძრე უნდა სცოდნოდა, რომ ჩემს
 ოქსში ფეხს ვერ შემოვადგამ.

ოლღა. რა მითხარით, ქალბატონო?
 თინა. რა გითხარით და თქვენი ვოგო ჩემი რაღა ვერ გახ-
 დება.

ოლღა. ახა, ასე ჩაუწიხლოთ ბავშვები? ახლავე მოვუსმით სი-
 ხარულთა?

თინა. ყველამ თავისი გზა და საქმე უნდა იცოდეს.
 ოლღა. ჩემი შვილი არაფერიზა დამნაშავე.

თინა. დამნაშავე არის და მტრები ბიჭი შემიცინა, გზა
 აურია ჩემს შვილს, მაგრამ ახლა ამიტომ არ მოგსულვარ აქ, სხვა
 რამე უნდა გითხრა — შენი შვილი ფეხშიმედ არის. თუ დავტყე-
 რებთ, დაიბრუნებ ედღეობა შეილს. არ ვიწყებ იმის ძიებას, ვისთან
 იწვა და კორტალობდა. ამიტომ თქვენე კუპით მოაქვით და მო-
 გებულთ დაჩრები.

ოლღა. მაინც რას მიჩრევთ ასეთს?
 თინა. აი, აქ ათასი მანეთია. ვაიკეთოს ამორტი და წამოვიდეს
 თბობისიდან. რა უნდა იმ თბობისში, ბათუმში არ ჩობია? ამ ზღვას
 კაცი მიიაროვებს? რა ლამაზი ქალბატონაა წყნარი, მშვენი, აქაც შეიძ-
 ლება სწავლა. თუ კუპით მოიქცევა, არ დავიფრწევთ, კიდევ მიე-
 ხედავთ.

ოლღა. ფული რამდენიაო, რა თქვით?
 თინა. ათასი მანეთი, აწონ-დაწონით. ეგ დათოს ცოლი მაინც
 ვერ გახვდება, რად უნდა ასე პატარა გოგოს უღელი კისრებზე. რა
 დროს მავის ბავშვი. ცხოვრება წინა აქვს, გამოცდილი ქალი ხართ
 და კუპით შეხედეთ საქმეს.

ოლღა. იცით რას ვეძებო?
 თინა. თქვით, ნუ გრიბებთა!
 ოლღა. თქვენც დაგწუველოთ ღმერთმა და მაგ თქვენი ფუ-
 ლებიც, თქვე ყაჩაღებო..

კოტე. კარგით, საგმარისია დაიკავეთ თქვენი ადგილი, ქალბა-
 ტონო თინა.

თინა. ჭერ სათქმელი მაქვს, არ დავგიშვებოვ, ეს შესა-
 ვალია მხოლოდ.

კოტე. მერე, მერე დაიკადეთ! დაზარდანდით! ქალბატონო ოლ-
 ღა, ერთი ეს მითხარით — ბავშვობისას როგორი იყო ლალი?

თინა. კი, მაგრამ..
 (კოტემ ზეული ანიშნა გაემდლო, ოლღას უსმენს).

ოლღა. დედა მოუყვდეს მავას, ბავშვი ცუდი რომელი ვინა-
 ხაბო.

კოტე. როგორი ხასიათი ჰქონდა-მეთქი, მინდოდა შემიქმენო?
 ხანაცებო როგორ ეჭვარა თავი?

ოლღა. პი, აი, მაგრე სულ ვერხუბებოდი, ვტუქსავდი. სულ
 გაუფულოდი იყო, სულ მავარტოა ყოფნა უნდოდა, არავის ეყარებო-
 და.

კოტე. ამხანაგები?
 ოლღა. არა მკავდა ამხანაგები, ხომ გეუბნებით, არავის ეყა-
 რებოდა. ჩხუბი უყვარდა, კი ჩხუბი უყვარდა ბავშვობიან.

თინა. ეგრე იყო.
 კოტე. რაბომ ვერხუბებოდა?
 ოლღა. რომ წამოიზარდა, დამშვენდა, ლამაზი გოგო იყო, მო-
 უყვდა დედა. ბიჭებს მოსწონდათ, ეგ კი არავის ეყარებოდა. თუ
 ვინმე შეუჩრდილოდა, თავში ჩანთას ჩახლბოდა.

კოტე. ლალი, არავის ახლო არ იყარებოდი, არავინ გინდოდა
 და როგორ მოხდა, რომ დათოსთან ასე უყვებ დათავრდა ყველაფე-
 რი.

ლალი. არ ვიცო...
 კოტე. მაინც რას ფიქრობ, რა უნდა ყოფილიყო იმის მი-
 ზეში, რომ ასე გაუხსენი გულში.

ლალი. ვერ ავისწინთ, არ შემძლია..
 კოტე. რა ჩვენივს გაუგებარია სიყვარულა.
 ოლღა. სულ იმას გაიბახოდა, ჩემხავი სხვას არ უნდა უყვა-
 რდესო, წიგნებმა გადაიბირეს შვილი, სიყვარულისთვის თავს მოვიქ-
 ლავო.

კოტე. და, როცა ყველაფერი ეს დაიხსხვრა, გადადგა სახედ-
 სწორი ნაბიჯი... კარგით... (ლალის). ლალი, შენ შვილს ელოდი,
 შვილს იმ აღმამიანხანგან, ვინც ვიყვარდა, შეხმაროდი თუ არა
 ამას?

ლალი. მე ვერ ვგრძობობდი ბავშვის მოლოდინის სიხარულს, ჩე-
 მი გონება დათავრებოდა იყო.

კოტე. ესე იგი, შვილის მოლოდინი სიხარულს არ გვგროდა?
 ლალი. ჩემთვის მთავარი იყო დათო, ყველაფერი იქ იწუ-
 ბოდა და იქ მიხედებოდა.

კოტე. ამორტის ვაყოფება რამ გადაგაწყვეტინა?
 ლალი. მე არ გადამიწყვეტია — ხომ გითხარით, ჩემთვის ეს
 საკითხი არც არსებობდა. მე არც ვფიქრობდი შვილზე.

კოტე. მაშ, როგორ?
 ლალი. დედაჩემმა გამაფრებინა.

კოტე. დედაშენმა?
 ოლღა. დიახ, დედაჩემმა.

კოტე. კი, მაგრამ, ქალბატონო ოლღა! თქვენ ხომ კატეგორი-
 ული წინააღმდეგი იყავით, რამ გაიძულეთ ასეთი რამ გერჩიათ
 თქვენი შვილისთვის?

თინა. ფულმა!

კოტე. რაო?

თინა. ფულმა!

ლალი. ტყუილია!

თინა. როგორ დაიჭრეთ ყველაფერი ის, რაც ამ ქალბატონს
 გაიბოძა?

ლალი. დედაჩემო!

თინა. თავს ნუ იანტურებ!

ლალი. დედაჩემო, ხმა ამოვიღე!

თინა. შენც იცე ეს, შენც კარგად იცე, რომ დედაშენმა ფულ-
 წამაღწეა და ამორტი გავაკეთებინა.

ლალი. დედა-მეთქი!

თინა. მე მართლა ჩავედი ბათუმში, ოლღასთან ვიყავი სახლში
 ეს სწორი თქვა, კარგად მიმიღო, მაგრამ როცა ამორტიზე დავეწყე
 ლამაზაკი, გაჭრებოდა, სიტყვა შორს დაიბარა.

კოტე. დედაჩემლებით ვგიაზნებთ ყველაფერი, ქალბატონო ოლ-
 ღა, აქით მოზარდნდით... განაგრებთ.

შეორდება წინა, ოლღასა და თინას საუბრის მიხსენება.

თინა. თქვენი ვოგო ჩემი რაღად ვერ გახდება.

ო ლ და. ამა, ასე ჩაწინდლოთ ბავშვებო? ახლავე მოვუხსოთ ცხოვრების სხარალო?

თინა. ვეუღამ თვის გზა და საქმე უნდა იცოდეს. უნდა იცოდეს, შენი შვილი ფეხმძიმეა არა. თუ დავაჭერებთ, დათოს-გან ეტოვლება შვილს, არ ვიწყებ იმის ძებნას, ვისთან იწვა და კოტ-ჩაილდება, ამიტომ თქვენც კუთუი მოიქცევა და მოცებული დარჩებით.

ო ლ და. მაინც რას მირჩევთ ასეთს?
თინა. აი, აქ ათასი მანეთია. გაიყვანოს ამორტი და წამოადგეს თბილისში, რა უნდა იმ თბილისში, ბათუმში არ სჯობია? ამ წლებს ცოცხალი იქნება? რა ღამასი ქალბატონი წყნარი, მშვიდი. აქვე შეიძლება სწავლა. თუ კუთუი მოიქცევა, არ დავიფრუებთ, კიდევ მიხვდებათ.

ო ლ და. ფული რამდენიაო თქვით?
თინა. ათასი მანეთი. აწონ-დაწონით. დედათს ცოლი მაინც ვერ გახდება, რად უნდა ასე პატარა გოგონა უდელი დიდის კისერზე, რა დროს მაგს ბავშვია, ცხოვრება წინა აქვს. გამოცდილი ქალი ხართ და კუთუი შეხედეთ საქმეს.

ო ლ და. (ფული უკან მიიყვარა) არა!
თინა. არ გინდა?
ო ლ და. არა-მეთქი!

თინა. ამა, რა გინდათ?
ო ლ და. სამართალი
თინა. რა სამართალი?
ო ლ და. სამართალი შივალთ, ვიჩივლებთ, მართალია, დიდი ხალიხით, მაგრამ ჩვენც შევცა-ლია სიტყვის თქმა, ჩვენც გვა-ვიგონებენ!

თინა. ეგ რა შუაშაა?
ო ლ და. წიხლს არ დავაპყრებ. ვიჩივლებთ და ბავშვს ნაზის გვარს მივცემ.

თინა. სულელი ყოფილხარ, დედაცაკო, შეენ!
ო ლ და. ჩემი საქმისა მე ვიცი.

თინა. როგორ, ფულზე უარს ამბობთ?
ო ლ და. კი!

თინა. ფულზე უარს ამბობთ და ქალადღებს უნდა სდიოთ?
ო ლ და. ფულზე დიდი არაფერია არის ქვეყანაზე?

თინა. ამხელა ქალმა ეს არ იცი? ამას ვერაფერ წაუხატება წინ. რად გინდათ მაგ ამბავი? ლალი დათოს ცოლი მაინც ვერ გახდება, ჩემს შვილს საცოლუ მავას. კუთას მოუხმეთ!

ო ლ და. მე ჩინხას ვიხამ და თქვენ რაც მოგვავთ, შერე ნახეთ.

თინა. თუ თქვენ სასამართლოში მიხვალთ, ამ საქმეს ქვეყანა გააგნებ, გავოს სახელი გაუტყდება, ფულსაც დაქარაგვთ და სახელსაც.

ო ლ და. მაგ ფულით გინდათ ხელი დაიბანოთ ყველაფრისა-გა?
თინა. როგორ, არ გყოფნით?

ო ლ და. არ იცით, რომ არ გყოფნის!
თინა. ამა, რამდენი გინდათ?
ო ლ და. მანდ ხომ ათასი მანეთია?
თინა. კი.

ო ლ და. ორი ათასიც უნდა დაადეთ!
თინა. რამდენი?
ო ლ და. სამი ათასი უნდა, სამი ათასი!

თინა. რ გამოვა ამის ნახევარს სასამართლოში დავხარჩავთ და გაგანსახარებთ, ქვეყანაში თავს მოვჭრიო!

ო ლ და. იმასაც ვნახავ, როგორ დაქორწინდება შენი ბუკი!
თინა. ეს ენ ვყოფილა!

ო ლ და. კახეთი არ დაკლდება, ერთი კახეთი!
ო ლ და. (ისტერიულად). დედა!

კოტე. კარგი, საქარისა!
თინა. (კოტეს). აი, ასეთ ხალხში ვეკონდა საქმე!

გირთობთ კეთილშობილებზე ლაპარაკობენ.
კოტე. ერთნაწიში ნუ უტრეუთ ქუჩებს და...
ლალი. ყველამ გამეფდა, არავინ დამინდო!

კოტე. დამწვიდი. თეგრე, წყადი!
(თეგრე წყალს დაასახს, კოტე ლალს მიუტანს).

ლალი. არ მინდა, არაფერი არ მინდა. მოშალეთ, რატომ მაწინებ, რატომ უნდა ვუყურო იმას, თუ როგორ მაქვინს დედა შევს, არ მინდა, დამწინებთ თავი, არაფერი არ მინდა.

კოტე. დაწმარდი (ო ლ დას). ქალბატონო...
ო ლ და. ბატონო!
ლალს კვირითი თითქოსდა აკომპანიმენტად ვასდევს ამ დიალოგს. იგი ეგვიფრით ვერ იკავებს ისტერიულ ქეთისს.

კოტე. როგორ ავსნათ ყველაფერი ეს. რა ვუწოდოთ ამ საქმეს?
ო ლ და. არ ვიცი, რაც გინდათ ის უწოდეთ, მაგრამ...
კოტე. მაგრამ?

ო ლ და. ჩემი შვილის საქმე წახლეთ იყო. ეს ქალი თავს მოიკლავდა და ჩემს შვილს სახლში არ შევიყვანდა.

კოტე. და ეს თქვენ ვაჭრობის უფლებას გაძლევდათ?
ო ლ და. რა შეიცვალავდა იმით, რომ მე ეს ფული არ ამეღო? არაფერი ის, ეგ ქალბატონი უფრო ბედნიერი იქნებოდა, ფული შემოინახებოდა და გაიხარებდა, ეს რა ყუბიბებს გადავეყარო.

კოტე. თქვენ არ გეხმით, რომ საყუთარი შვილის სხეული გაჰყოფოთ?

ო ლ და. მას ნუ, შვილო, მასე ვერ იტყვით, მაგას ნუ მკადრებთ! მე ამ ხალხს სხვა ვერაფრით ვატყობდი გულს, ვერაფრით წავახდენდი, შეხედე, როგორი გაქსუბულია. ამას არაფერი სწამს ამ ქვეყნისა. მასე ნუ იტყვით.

კოტე. ამა, როგორ ვთქვით, როგორ ვიფიქროთ.
ო ლ და. როგორ და უხარალოდ, შვილი! ლალი ქერაც ბავშვი იყო, იქნებ კიდევ წამოწოდო ცხოვრებას, იქნებ თავიდან დაეწყო ყველაფერი.

კოტე. და ამისათვის ფული უნდა აგდოთ?
ო ლ და. რა ჩანდადა და ქირად მინდოდა მავათი ფული! ფული ყოველთვის მიჭირდა, მაგრამ... ერთი კახეთი, ერთი შურლი, ერთი მანეთით არ მომიკლია.

კოტე. არ მოგიკლიათ?
ო ლ და. ერთი კახეთი, შვილო! აი, აგერ არის სუყველა. მიხვდით, რომ მავათისის ყველაფერზე დიდი განძი ფულია და ეგ განძი წავართვი, სხვაგვარად მე რა შემეძლო. აგერ, ჩაიხარეთ.

(ქალაქში შეხვედული მავიდაზე დაღო).

კოტე. კი, მაგრამ...
ო ლ და. არა, შვილო, ლალი, მე შენ არ გამიყინდინხარ, მე შენ ვერ გაგა... (ფული ამოუჭლება, თვითონაც აჭეიბინდა). არა, შვილო... უმედურო შვილო, ასე რამ შეგავყარა, ასეთი სიყვარული სად გავიწილა, შვილო, სად?

კოტე. კარგი, ქალბატონო, დამწვიდი.
ლალი. დედა! (დედას ჩაეყრა) მახატებ, დედა, მახატებ!

ო ლ და. ღმერთმა, ღმერთმა გააბატოს, შვილო, ყველაფერი! შენი ობლობის ღმერთმა.

კოტე. (ერთხანს აღრთვა დედა-შვილს, ოთახში მიმოღოს, ლალის). რა მოხდა ამორტის შემდეგ?

ლალი. მაშინ მივხვდი, რაც დავკარგე, მანამდე არც ვფიქრობდი ბავშვზე, ამორტამაც ყველაფერი უხარალოდ შეჩვენებოდა, ყველაფერი მოგვარდებოდა-მეთქი, ვფიქრობდი, მაგრამ ამ დღის შემდეგ ასე მეგონა, რომ აღაშინებინებავს გამძივებს, გამავლებს, და-თოდ დავკარგე. შვილო... ყველა ყველა დავკარგე...

კოტე. ოდენზე თუ გიფიქრია, რომ დათომ მოგატყუა?
ლალი. არა.

კოტე. ბოლომდე გწამდა მისი?

ლალი, ხომ ვითხარია — მას შემდეგ, რაც შეიღო მოვიცი-
 ლე, ყველაფერი აირია, ვგრძნობდი, როგორ ვცარგავდი დათოს.
 ბოლოს, როცა ის წერილები ვწახე...
 კ.ო.ტ. რა წერილები?
 ლალი. რომლებსაც დათოს ქუთახიდან სწერდა მისი საცო-
 ლე.

თემურ რ. დათოს არავითარი საცოლე არ ჰყოლია!
 კ.ო.ტ. მამე, რა წერილებზეა ლაპარაკი?
 თემურ რ. მენდედ, დათოს არავინ ჰყვარებია ლალის ვარ-
 და.

ლალი. კი მაგრამ... მე თვითონ ვკითხულობდი იმ წერი-
 ლებს.
 კ.ო.ტ. ვინ იყო ის საცოლე. იმ „კეთილშობილი ოჯახის“
 შვილი?
 თემურ რ. დათო არავითარი წერილებს არ ღებულობდა.
 კ.ო.ტ. იმ „კეთილშობილი ოჯახის“ შვილი?
 თემურ რ. უნებღებოდა, ვერ იტანდა. ამიტომ იყვნენ ახე
 გამაგებულო დათოს მშობლები.

ლალი. თემურ, შენ მას მართლაც ამბობ?
 თემურ რ. დამიჯერეთ, ხალხსი ლალი, დათოს მხოლოდ შენ
 უყვარდი. მხოლოდ შენ და მეტე არავინ!
 კ.ო.ტ. ვამაგებიანთ, რა წერილებზეა ლაპარაკი!
 ლალი. აჰარ შემოქლია... არ ვიცო... აი, დეიდა ანეტას ვებ-
 რალდებიდა და საიღულოდ ჩემთან მოქანდა ის წერილები.

კ.ო.ტ. ანეტა ხანადღურაშვილი, აქეთ მომბრძანდით!
 ანეტა. აი, იყო, შვილი, ეგრე იყო.
 კ.ო.ტ. რა წერილები იყო, გამაგებიანთ.
 ანეტა. ქუთახიდან მოდიოდა წერილები.
 კ.ო.ტ. ვისგან?
 ანეტა. მე რა ვიცი, რა...
 კ.ო.ტ. თქვენ როგორ ვცვარდებოდათ ხელში ის წერილ-
 ბი? დათო გაძლიდეთ? იქნებ პარავაიეთ დათოს... ხმა ამოიღეთ;
 რატომ არაფერს ამბობთ?...
 ანეტა. მე რა ვიცი რა...

კ.ო.ტ. როგორ არ იცით! საიდან, ვისგან ღებულობდით იმ
 წერილებს?
 ანეტა. ქუთახიდან.
 კ.ო.ტ. ვისგან?
 ანეტა. არ ვიცი...

კ.ო.ტ. იქნებ ქალბატონი თინა აგზავნიდა?
 ანეტა. არ ვიცი. ახლა მართლა ასე მგონია, რომ თინა გზა-
 ვნიდა იმ წერილებს...
 კ.ო.ტ. ეგრე რატომ გგონიათ?
 ანეტა. იმიტომ, რომ... რა ვიცი... მებრალბოდა ლალი...
 ტყუილად იტანებოდა. ეს იცოდა თინამ და ერთხელ შემეხვეწა,
 მიშველე, ჩამოკლდე ეს გოგო ჩემს ბიჭსა, შენ მავს სახლში არა-
 ფრით არ შევიყავი, დათოს კარგი საცოლე ჰყავს, ხომ ზედავ;
 რა წერილებს უგზავნიო. მე აქ წერილებს არ მინახავს-მეთქი
 როგორ არა, ყოველ კვირამ წერილებს უგზავნის და როგორ არ
 გინახავს აი, ერთხელაც ნახე და დარწმუნდები, როგორ უყვარს იმ
 გოგონს ჩემი ბიჭიო. იმის მერე მართლა მოდიოდა წერილები. მე
 ჩემი მოსულ კუთო ასე გადავწყვიტე: ამ წერილებს დათოს არც
 ვანახებდ და ვცვლას ლალის წვაჯითხებ, იქნება ამით მაინც დარ-
 წმუნდეს, რა ამხავია მის თავს და დროზე მოეშავს ამ ხალხს-მეთ-
 ქი.

კ.ო.ტ. მამე, გამოიხს, რომ დათოს ის წერილები არც უნა-
 ხავს.
 ანეტა. არა, არ წაუციხავს. მე იმ წერილებს დათოს როგორ
 წვავითხებდი. მამის მართლა მგონია, რომ საცოლე სწერდა.

კ.ო.ტ. თქვენ თინამ ანესსზე წამოგავიო, ბრამ იარაღად
 გამოიყენეთ.
 ანეტა. ჩემი სიბნელითა, ჩემი უფშეყოფით... მომბატუჟა,
 მავს ახლა კი ვხედავ, მავრამა...

კ.ო.ტ. (ლალის). სულ რამდენი წერილი მოიტანა?
 ლალი. არ მახსოვს, არაფერი არ მახსოვს. დამანებეთ თავი.
 კ.ო.ტ. გაიხსენებ?
 ლალი. ვერაფერს ვერ გავიხსენებ... თავი დამანებეთ, მე

მამის მართალი ვიყავი... ყოველ შემთხვევაში ასე მგონია... ანდა
 რაღა ვქნა... რა ვქნა... მეწილეობთ, ყველაში მეწილეობთ...
 კ.ო.ტ. თინა ჩივავით, თქვენ ადამიურები რაში ამ წერი-
 ლებს აგზავნიდ?
 თინა. მე ერთხელ უკვე განვაცხადე — ჩვენი ოჯახი კატე-
 გორიულად წინააღმდეგი იყო ამ ქალიშვილის. ჩვენ ეს ქალი არღად
 არ გვიღებდა და ვერძირდით კიდევ. მე მეწილეობა ეს ქალი!

კ.ო.ტ. წერილებს ვინ წერდა?
 თინა. ხომ ვითხარიათ — ჩვენ ცდილობდით, ვიბრძოდით.
 კ.ო.ტ. წერილები!
 თინა. იქნებ მე ვწერდი, იქნებ ჩემი ქალიშვილი. იქნებ სხვას
 ვაწერიოდა. ამას რა მნიშვნელობა აქვს. ყველაფერს ვაკეთებდი
 შე! ამ მომენტზე ჩემს შვილს, კუდილს დასდევდა.

კ.ო.ტ. ეს ანეტა როგორღა მოატყუებ?
 თინა. მე არავინ მომიტყუებია.
 კ.ო.ტ. ამა?
 თინა. თითონ მოატყუა თავი. ვინ ხევეწებოდა!
 ანეტა. მავს რატომ მკადრებ, ასეთი რა დამაშინებია შენ-
 თვის.

თინა. დამანებეთ თავი, თუ ქალი ხარ, ნუ მოიტყუებდი თავს!
 ანეტა. თქვენც მცოდნობდით, ის გოგო კიდევ უფრო მე-
 ტად სხვას გამაბრუნებ?
 თინა. თუ ბრუვი არ იყავი, მე როგორ ვაგაბრიყვებდი...

კ.ო.ტ. ერთი წუთით... ერთი წუთით... თუ თქვენთვის ასეთი
 მეთოდები უცხი არ იყო... თქვენ ამბობთ, რომ იბრძოდით. ცდი-
 ლობდით. თემურ, შემოიყვანე ისინი. ჩქარა. (თემური გაიხს.)
 თქვენ ამასაც იზამდით... ერთი წუთით იმ ოთახში გაბრძანდით.
 აქეთ, აქეთ...

თინა გაღის. შემოშკაყავ გოგი და ზურა.
 მოდით აქ!
 გოგის და ზურას დანახვაზე ლალი შემტყუნებული შეშკაყი-
 რებს და ხელებში ჩარგავს თავს.

იცნობდი თუ არა ამ ქალს?
 ღებულობდი.
 ხმა ამოიღეთ, იცნობთ თუ არა ამ ქალს!

გ.ო.გ. ის არის.
 კ.ო.ტ. ყველაფერი დაწერილობით მოჰყუებო.
 გ.ო.გ. რა მოუყუებ, ეგრე იყო, როგორც ვთქვით.
 კ.ო.ტ. როგორ იყო, აქ, ამ ხალხის წინაშე აღიარებ.
 გ.ო.გ. ჩვენ... არა მე... ის გოგო უნდა დავეწინებინა, მე
 უნდა გამოეთიხინა, მერე ესეც ამეკიდა, ზურა... არ მინდოდა წა-
 მეყვანა, მაგრამ ძალით ამეკიდა, მერე კი მოვიშორე. რა შეენა
 ხელი შემომდა და მოვიშორე.

კ.ო.ტ. ლალიზე ილაპარაკე!
 გ.ო.გ. ორი დამე ვუდარაჟე. მონებტი არ იყო... სხვის ხომ
 არ ისა... იმ საღამოს ვიცოდი, რომ ნამდვილად ჩამოვივლიდა.

კ.ო.ტ. საიდან იცოდი, ვინ გავაგებინა?
 გ.ო.გ. ერთი ჩერჩეტი ქალი არისო, ანეტა. იმას ისეთ რაზმს
 ვიტყუებ, პირზე არ დაადგება, გაიქცევა და ლალის რაუკაქავს ყვე-
 ლაფერსო. ლალიც სახლში არ გაჩერდებოდა და გამოვაო.

კ.ო.ტ. ეგ ვინ ვითხარა!
 გ.ო.გ. იმ ქალმა, ვინც საქმე მომიცა.
 კ.ო.ტ. ანეტას იცნობ?
 გ.ო.გ. არა, მე არ ვიცნობ, ის ქალი იცნობს.

კ.ო.ტ. მერე?
 გ.ო.გ. ლალი მართლაც გამოვიდა ღამე იყო, ბნელიდა.
 კ.ო.ტ. ლალი, მოდი!
 მოდის ლალი. წინ გადადგება გოგი. უცნიდნ ზურა მოქურს
 გზას.

გ.ო.გ. ამა, ერთი აქეთ მოდი!
 ლალი. ო, თავი დამანებეთ,

ახლა იგი თამამად ლაპარაკობს, თავის სტიქიამო.
 გოგო, მოდი, მოდი, მერცხალო, მოდი ჭირიმე, უნუგ ამ-
 ბოხენ, ძალიან გემირთლიათო. შენვე ამბობენ, ძალიან ტუბილიათო.
 ლალი მითვალდე!
 გოგო, როგორ მოგვცალო, შე არ მინდა?
 ლალი თავი დამანებეთ.
 (გაქცევის ცდილობს, მაგრამ გოგი და ზურა ყოველი მხრიდან
 გზას უკრავს).

გოგო, აქეთ მოდი, რთი მიწუნებ?
 ლალი იღმერთო... მიწველეთ!
 გოგო, (გაართყა). ენა ჩაიქმიდე, შენი... ისე, ღამაში კი
 ხარ... ნუ იკინებდი, თორემ... ერთსაც მოგვდე...
 ეს უნუ შეგება ხელნართლი ბრძოლაა, ლალი ყველანაირად
 იცავს თავს, ზურა არ მონაწილეობს ამ ქვიდილში — გახზე გაშ-
 ვარა.

ლალი მიწველეთ! რა გინდათ ჩემგან, მიწველეთ!
 გოგო, ვარულდი და ყველაფერი რაგუნ იქნება. სასპორტში
 კი არ გაიჭირებ ამ ამბავს. ნუ იკინებდი, ახლა აქეთ მოდი. ცოტა
 განუე, ცვრტ, ერთი კაუსტემიც მივაგარიო, უე, შენი დედა!
 ლალიმ მუცელში ჩაართყა ფეხი და თავიც დააღწია... გაქცევა
 უნდა, მაგრამ იქით ზურა დგას. უცებ შედგა და... თვალის დახამ-
 ხამებაში კახ გაიხიდა.

ლალი, მოდი!
 გოგი ბარბაცით მოიწევს.
 მოდი, მოდი-მეთქი, ჩქარა მოდი. მაგრამ მისი კახის გახდა
 იმხანა ვაგას, რამაკაცები საჩხარად კოსტუმს რომ გაიხდიან ხო-
 ლეთ, მოდი, გინდა დავატებო? გაიხამოვებო? მო...
 ხმა აღარ ეყო.

გოგი შედგა. მაგრამ სულ ერთი წამით. კვლავ დაიძრა, თუმ-
 ცა, ახლა იმ თავებლობის ნატამალეც აღარ შერჩა, ინერციით თუ
 მოღის, ლალი უყენ იხევს.

მაინც მიღებარ? მაინც გინდა? მამ, ვაყვავი ყოფილხარ.
 მივც ზურა დეყვასა ზურაში.
 ზურა. გაჩერდი, ნუ გეშინია. (წინ გადაუდგა, აფარა).
 გოგი, შენრდი, გოგი, დაბრუნდი! (ღამის ქეთინი მოეროს).
 ეს ის არ არის, ეს ანგელოზია, გოგი!
 გოგი შეუთვალდა, ზურამ დრო ახლეთა, მივარდა, გაათარი,
 დემოლი. გაოგუნებულ ლალი კახს დასწვდა, ჩაყმა უნდა, მაგრამ
 ვერ მოუხერხებია. შეგნეყურად მომარაობს. მერე უნდა იყვირა.
 დათი მიწველდე, დათო, სადა ხარ!
 და გაიქცა.

კოტე, ვინ დავაჯალოთ ეგ საქმე?
 გოგო, ერთი ქალია, ძალიან სიმპათიური.
 კოტე, რამდენი მოგვცა?
 გოგო, არც არაფერი.
 კოტე, რატომ?
 გოგო, უნდა მოვცა, მაგრამ მერე ისეთი რამე მოხდა, რომ...
 კოტე, იცნობ იმ ქალს?
 გოგო, როგორ არა.
 კოტე, თინა ჩიკოტიძე, შემოიღო! (შემოიღის თინა). ეს არის?
 გოგო, ეს არის...
 კოტე, (თინას). რას იტყვი, ქალბატონო თინა?
 თინა, ვერაფერი მოგვცხე ლალი, არ მიდიოდა თბილისი-
 დან.

კოტე, ბოლოს და ბოლოს, თქვენი შვილი წაგეყვანათ ქუ-
 თასში!
 თინა, ეს უკანასკნელი ცდა იყო. თუ ლალი არ გადაიხვეწე-
 ბოდა, მასც ვიწვამდი.
 კოტე, ლალი, ეს ამავე მოხდა ოცდახუთე მაისს. სწორედ
 ყველგობის დღეს, სად მიდიოდი?
 ლალი, დეათსთან.

კოტე, რატომ? შენ ხომ აღარ ხვდებოდი მას.
 ლალი, აღარ ვხვდებოდი, მაგრამ... დედა ანეტამ იმ ხალა-
 მის ისეთი ამავე გაზაფხობა, რომ...
 კოტე, რა გაცნობა? (ანეტას) ახეთი რა გაავებინე ამ
 ქალს...

ანეტა, უბედურება, უბედურება შვილიო...
 კოტე, მაინც?
 კოტე, (კარზე აკეუნებს). ლალი, ლალი, შვილიო!

ლალი, ნობრანდო, დედა და ანეტა
 ანეტა, ვა გინდა? გინდა, შე უბედურო? ხომ გეუბნებდი,
 შვილო, დროზე დადებ-მეთქი თავი მაგ ობრებს, ხომ გეუბნებდი,
 და არ აჩიან ეგენი შენი ღრის-მეთქი.
 ლალი, რა მოხდა, დედა ანეტა!
 ანეტა, მეხე და უბედურება თინა ჩიკოტიძეს!
 ლალი, მითხარო!
 ანეტა, ამოივად გულიდან ეგ გლახაკი ევა, ამოივად გული-
 დან.

ლალი, ვინ? ვინ ამოვივად გულიდან?
 ანეტა, ვინ და დათო!
 ლალი, რა მოხდა ასეთი, არ იტყვი?
 ანეტა, ვივად გათხუნილი გოგო მომადგა ახლა. დათოს
 საცოლო ვარო!

ლალი, დათოს საცოლო ვარო?
 ანეტა, თინას წერილიც თან მოიტანა.
 ლალი, სად არის ახლა, ის გოგო?
 ანეტა, სახლში დავტოვე, დათოს ოთახში... ხომ გეუბნებო-
 დი, თავი დაანებე მაგ ობრებს-მეთქი. არ აჩიან ეგენი საშუაო ხა-
 ლისი, არ ენბთი შენი სიყვარული და შეეშვი, დაივიწყე, ამოივად
 გულიდან-მეთქი.

ლალი, (გაოგუნებულ) კი, კი, ასე ვიზა.
 (იციქვს).
 ანეტა, სად მიდხარ?
 ლალი, ახლავდ მოვალ.
 ანეტა, ცოტას ვიმახლახათებო, ლლის გავარიობ, გულს
 გადააყოლებს-მეთქი.

ლალი, დამივადე, ახლავდ მოვალ.
 ანეტა, ამოივადე ეგენი გულიდან, შვილო, ამოივადე! გული
 დაიწევა, ის გოგო თავზე რომ დამაგდა, გულიც დაწევა თინა ჩი-
 კოტიძეს და სულიც!
 ლალი, (გაღიხა). ახლავდ მოვალ, დედა ანეტა, ახლავდ მო-
 ვალ.

კოტე, (ლალის). დათოს მოკვლა გადაწყვიტე?
 ლალი, მტკარში გადახტამა უფრო მქონდა გადაწყვიტე-
 ტი. მინდოდა დათოს სასუსხ გაეცა ყველაფერზე. ენასუხა გაუ-
 ტანდლობისთვის, მტკუნებლობისთვის, ჩემი ბავუვის სიყვლილისათვის
 და მერე... მერე შემიძლო თავიც მომგვლა.
 კოტე, (ანეტას). კი, მაგრამ თქვენ... თქვენ რას გარბოდი
 ლლისთან?

ანეტა, რას გარბოდი და, ყველაფერი უნდა ჩამეკვლა.
 ანეტა, (უცებ იფთხა). ჩაუკაცეთ და ამით მკვლელობა-
 სიკ შეუწყუთ ხელი!

ანეტა, მე რა... მე ხომ არა... მე ხომ ის...
 კოტე, თქვენ, სწორედ თქვენ და არა სხვამ...
 ანეტა, მე მავათთვის კარგი მინდოდა... მე რა შვილო...
 კოტე, (თავს ევრ იკავებს). რა და... რას დარბოდი ამდენს,
 რას მიგვირდიან ამდენი იქით-აქით? ხმას რატომ არ იღებთ?
 ხომ ხედავთ, რით დამთარდა ყველაფერი რატომ დარბოდი-
 მეთქი ასე, მიასუბეთ!

ანეტა, გ მეცოდებოდა, შვილიო!
 კოტე, რატომ, ასე რატომ გეცოდებოდა?
 ანეტა, მინდოდა დროზე გაეგო, რომ ეს ხალხი არ მორჭუ-
 ლდებოდა, შინა მქონდა და იმითი ვშერებოდი ამახ.
 კოტე, არ უნდოდათ და, მორჩა! იტირებდა, ივიწვიშებდა
 და ყველაფერი დამთარდებოდა. ახლა ხომ ხვდებით, რომ ცუდ
 საქმეს სჩადიოდათ.

ანეტა, ა, არა, შვილო, არ არი ასე.
 კოტე, ახა, როგორ არის, როგორ არის-მეთქი! კაცი უნდა
 მომგვარაყო? ახალგაზრდა კაცი?
 ანეტა, (დუმილის შემდეგ, თავჩაქინდრულ თითქოს თავის-
 თავს ეკლახაყებო). ისიც არ უნდოდათ... ისიც ლლის დღეში
 ჩააცდეს და მერე აღარ იწილდეს.
 კოტე, ვინ ის?

ან ეტა. ნინიკო, შვილო, პატარა ნინიკო.
კოტე. (ყვირის). ვინ არახ ნინიკო, ნინიკო კიდევ ვილა!
ან ეტა. ნინიკო, ჩემი გოგო... ჩემი შვილი... რა ხნის ამბავია, ისეკო ლაღვით ადარ ინდომეს და მტკვარში...
კოტე. (შოკირებული). რა?
ან ეტა. მტკვარში გადავარდა... ზედამოპოტირე ნინიკოა ლაღვი... როგორ შეავს, როგორ შეავს... შვილი, უბედურო, შვილი, ადარ ინდომეს და გადავარდა... სამ-სამი შვილი ჰყავო იმის ტოლმება, მითბავ სამი შვილი შეავს... ჩემი ნინიკო ადარ არ... ცხოვრება კი მიდის... მიდის...

მამე დღეში.
კოტე. (შეშინებული). შვილი დავუცვარა, საყველო შეინხნა. ემ... (ნერვიულად დაბიჯებს. ლაღვი). დათოსთან ვინ დაგვება?

ლაღვი. გოგო იყო ერთი.
კოტე. (თმბურის), მოვიდა? თმბური თავს უწევს.
შემოვიყვანე. რას ავუთებდა იქ ის გოგო?
ლაღვი. (თითქოს პირი უშრებათ, ლაპარაკობს პაუზებით). იწვა, დათოს ლოგინში იწვა. სწორედ იქ, სადაც მე ვიწექი ხოლმე.

კოტე. დათო?
ლაღვი. დათოდ იქვე იწვა, მის გვერდით.
ნაწი. (შეშინებული). გამარჯობათ.
კოტე. მოზარდობი, რა იცით ამ მკვლელობის შესახებ?
ნაწი. რა უნდა ვიყოფი — ჩნუბი იყო, შემოვარდა ქალი, ძალიან დიდ ჩნუბი, მერე...

კოტე. ეგ ვიციო. თქვენ დაწერილობთ ვიამბეთ, სად გაიყვანიათ დათო, როდის გაიყვანათ, რა ურთიერთობა გქონდათ მასთან.

ნაწი. დათო?
კოტე. დიახ.
ნაწი. მე ის არასოდეს ვამაყვინია.
კოტე. ეგ როგორ?
ნაწი. უზარალოდ არ ვიცნობდი. არასოდეს მინახავს.
კოტე. კი მაგრამ... თქვენ ხომ მასთან იწექით, ლოგინში იწექით...

ნაწი. ვიწექი, მერე რა...
კოტე. და არ იცნობდი?
ნაწი. იმ დღეს პირველად ვნახე.
კოტე. მის ლოგინში როგორ მოხვდი?
ნაწი. ძალიან უზარალოდ. აი, ამან (გოგონე მიუთითა) მომნახა და მოთხრა — წამოდი, ახალმ ერთ საქმეში გავიყვანე, ორი საათი დაგვირგინდა ხულო. მერე ფულს ჩაიდებ ჩიბებში და საითაც ვუნდოდეს, იქით მოსულიყო.

კოტე. გოგის საიდან იცნობდი?
ნაწი. დღეცა და ღამეც ჩვენს უბანშია. ფული დამპირდა, რატომ არ უნდა შეისხრა. ფული კარგი საქმეა, თანაც სუფთად თუ ვამოვიდოდი. სახლიან მიმიყვანა და მოთხრა, აი ამ სახლში შედი, იქ ერთი მოსული ქალი დაგვადებდა, იმას უთხრა, რომ ქუთაისიდან ჩამოხვდი და დათოს საყოფად ვარო ეს წერილიც მიუცვიო. შევედი იქნაში, ეს მოხუცი ქალი შემეგება, სახლში შემეყვანა.

ან ეტა. მოზარდობი, შვილო, შინ შემოზარდობი, ნუ გერიდება.
ნაწი. გამარჯობათ.
ან ეტა. ვინ გინდა, შვილო, ვისთან მოსულხარ?
ნაწი. დათოსთან ჩამოვედი.
ან ეტა. ქუთაისიდან?
ნაწი. დიახ.
ან ეტა. დათო, რომ სახლში არ არის, წავიდა, შვილი!
ნაწი. რა უშავს, დავუდი. მე მისი საყოფად ვარ. აი, ეს წერილი ქალბატონმა თინამ გამოგვიგზავნათ. (კოტეს). ეს რომ ვუთხრო, ისე შემართავლიერა, თითქოს ვახაყი ხარი ვყოფილიყავო.

კოტე. რა ეწერა წერილში?
ან ეტა. საცდელი და უბედურება!
კოტე. მაინც?

ან ეტა. ეგ გოგო ჩემი სარძლია და კარგად მიმიხედვ. არავინ არაფერი აწვენიოს, ორ-სამ დღეში მივ. მანდ გავინდებო, ცეცხლს წამოვადი. უკლავიერი დავაგდე და ლაღვიმე გავმეცო.

ცეცხლს წამოვადი. უკლავიერი დავაგდე და ლაღვიმე გავმეცო. ეს ამბავი გავგებინე.

კოტე. (წინის). თქვენ რა გააკეთეთ?
ნაწი. ეს ქალი რომ მიდიდა, დათოს ოთხი რომელია. მეთქი ვითხე, მანვეა, დაღლილი ვარ და დავიძინებ-მეთქი ვუთხარი, ანეტა გასული არც შეგონა, გოგი შემეგონა.

კოტე. რა უნდოდა?
ნაწი. დათოს ლოგინში უნდა დაგვეწვიო, ვითომ მე ვერ დავუწვევებო სხვის ლოგინში მერე ეს თოფი დანახა, კედელზე ეკიდა, რა კარგი თოფიაო, წაღება უნდოდა, მე არ დავანებე. რაცა საქმე ხარ, ქურდობას თავი დაანებე-მეთქი. მართალი ხარ, საქმეს რომ მოგჩენი, მერე ავიფხავო. სამი წუთიც არ გაჩერებულა, წავიდა. ახლა ერთ გოგოს უნდა დავუფეთო ანგლოზებო.

კოტე. დათო გვიან მოვიდა?
ნაწი. ალბათ. კარგა გამოანებულსიც ვიყავი.
კოტე. რაო, რა გითხრა?
ნაწი. რა უნდა ექნავ. უფროდ მთვრალი იყო.
კოტე. (ირონიულად). თქვენსთან ანგლოზებით სულთა და მომხიბლავი ქალი რომ თავის ლოგინში ნახა, არაფერი უთქვამს?

ნაწი. (ირონია იგრძნო, კოტეს ამრუბით გახედა). რას მტკუროდა, კაცი აზრზე არ იყო, თორემ დავფეთებდი ბებერი მინახავს.

კოტე. რად დათვრა?
ნაწი. სად იყო.
ბააღურის. ჩემთან იყო. ბავშვის დაბადების დღე მქონდა.

კოტე. (თინას). თქვენ იცოდით, რომ იმ საღამოს დათო დღედა და იმიტომ შეარჩიეთ ეს დრო.

თინა. ვაცოდით.
კოტე. (წინის). განაგრძეთ, მერე რა მოხდა?
ნაწი. აი, ზერე მოვიდა ეს გოგო და მოყლა.
კოტე. ეგრე უზარალოდ ესროლა და მოყლა?
ნაწი. ეგრე უზარალოდ, არა, მაგრამ...
კოტე. თქვენი, ნუ დღედავთ.
ნაწი. ჩნუბი იყო ძალიან მაგარი ჩნუბი.
კოტე. ვინ იჩნუბა — დათომ და ლაღვიმე?
ნაწი. არა, აი ამან და ამან.

(ლაღვის და გოგონე მიათითა).
კოტე. კი, მაგრამ, ეგ სად იყო?
ნაწი. მე რა ვიცი, მე მიგონა, მომიყვანა და წავიდა-მეთქი. მაგრამ, აი, ეგ გოგო რომ შემოვარდა, ეხებ ფეხბაფებს მომყვდა და გარტე გათხრა.

გათიამაშებენ სვენას.
გოგო. გამოდი, გარტე, გამოდი-მეთქი, შენ!
ლაღვი. ხელი გამიშვი, ვინ ხარ!
გოგო. ხომ ხედავ, კაცი საყოფისთან წევს. რა გინდა მისგან.

ლაღვი. მაგის საყოფი მე ვარ, მხოლოდ მე. მეთქი არავინ.
გოგო. რას იკბინებ, შენ! ამა, შენ მაგისთვის! კახა!
(გარტეცა კიდევ გაარტყა).
ლაღვი. დათო!

გოგო. ახლავე, ახლავე წადი თბილისიდან. გადაიკარგე თორე...

(დაზოგავად ურტყამს, ლალი წაიქცა).
ლაღვი. დათო, დათო!

ნაწი. ეს გოგო ყვიროდა და ტირიდა. შემებრალო, ლოგინიდან წამოხვტი და გავედი. (გოგის). შეუშვი ამ გოგოს, რა გინდა!
გოგო. მოწმედი თავიდან!
ნაწი. თავი გაანებე, არ გესმის?
გოგო. წადი, ლოგინში ჩაწექი, თორემ კახის არ მიიღებ!
ნაწი. თავზე გადაგახე მგ ფულებს, ხელი გასული გოგოს.
ლაღვი. მოხევი, მის ფეხზე წამოყენება ცდლობს, თუმცა გოგონებულად, დაუძღვრებელი ლალი ვერაფერს გრძობს.

ლალი. დათო... დათო...
 გოგი. დღას გიტრებ მე შენ... წადი აქედან...
 ნაზი. ნუ სტრი, აქა ვარ, დამწვიდელი... (გოგის). წადი-მეი-
 ქი!

ლალი. დედა, დათო მომხედ, დათო...
 გოგი. მამ, არ მიღიხარ? (გარტყა, გასასკლესისკენ მი-
 თრეეს). არ მიღიხარ? ვერ ხედავ, კაცს საცოლდ ჩაწოვიდა...
 ნაზი. გაუშე. ხელი გაუშე. მე შენ გუფუნებ...
 გოგი. ხელს ნუ მოშლი, მომწმად თვიდან!

ლალი. (ლაპარაკის ძალეუ არ შეჩვენებს). ვამიშვით, დათოს-
 თან მიმიშვით.

გოგი. არა არა არა!
 (ურტყავს).

ნაზი. (მღელვარებისაგან აცხსებულად). ხელი გაუშე!
 გოგი. ახლავ გაჩვენებ თვალის სივარს... ახლავ.

გარბის დათოს თოხისაკენ და უმაღ შემობრუნდება სანადი-
 რი თოფით.

წადი, წადი, თორემ გეცხვრი...
 ლალი. (ბუტბუტებს). ჩვენ ერთად გინდა... ერთად...
 გოგი. (თოფი შემართა). ახლავ გაგაავებ, შენი...
 ნაზი. გააუღო?

გოგი. წადი, შენი... (ხელი გაკარა, წააქცია ლალის). იცო-
 დო, გეცხვრი, წადი, თორემ გეცხვრი თოფი დატენილია, ტყვია გა-
 ურტყნაზე.

ნაზი. (ქვა აიღო). მეც მირტყავ? ამა, შე მათხოვარო, შენი!
 (დაარტყა, კოცნა წაიქცია).

ლალი. (წამოაღდა). დათო... დათო (თოფი აიღო და არტული
 ნაბიჭებით გავმართა დათოს თოხისაკენ). დაგვანებეთ თავი,
 დაგვანებეთ თავი, ჩვენ ერთად გინდა... ერთად...

ნაზი. დათოს თოხანი შევიდა და სროლის ხმაუც გაიხსნა.
 ტყვია შუგ გულში მოხვდა იმ ბიჭს, მერე გოგის ამის მოყვლა უნ-

დოდა, კინაღამ მეც მომკლა, მაგრამ, იღბალი! თოფში მებიტ ტყვია
 აღარ იყო ამისთვის ხალხი მოყვალად... ერთი ამბავი აბუდა,
 (ჩაფუნდა). იგივე რა? ამ გოგოს არც გარდა რაგვარ მოკლა
 ის ბიჭი, გოგი რომ ურტყამდა, ვერც მოხმობდა, სულ იმას გი-

ძახობდა დათო, წამოაღებ, მიშველეთო.

მიმანობის ყველა იმ მეუფი თავისებურად განიცდიდა, მაგ-
 რამ ქალბატონმა თინამ თავი კვლარ შეეცავა და იყვირა:

თინა. მე მოგალო, შეილო, მე მოგაკლი!

მერე ხანგრძლივი სიჩუმე გამეფდა. ყველა გაოგნებულია. კო-
 ტე თოხანი დააბიჯებს. ეს ნერვული დუმილი კვლავ კოტემ დაარ-
 ლვია. როგორც ჩანს, რაღაც გადაწყვეტილება მიიღო.

კოტე. ლალი, მოდი აქ, (ლალი ახლოს მოდის) ჩვენ ახლა
 ასეთი რამ უნდა, აა, ასეთი ცუდა ჩავატაროთ... ცუდი ის არა... აი,
 აქ მავიჯე კი არა დგას, დათო წადი, გვერდით იხევ ის ქალი...
 რა გქვიათ?

ნაზი. ნაზი.

კოტე. პო, ნაზი აი, აქ წვანან ნაზი და დათო. შენ იცი,
 რომ ეს მისი საცოლდეა, იცი, რომ ხვალ თუ ზევ ცოლ-ქმარი გახდებ-
 ბიან. შენ კი დარჩები მიტოვებულად, შელახულად, შენი სიყვარული
 არავის სჭირდება, შენ მავაგებს, გისროლდეს, აი, თორი აქ არის
 თოფი, აქ წევს შენი მომტყუებელი.

(თოფი ხელში მიამჩნია).

ლალი. არა, არ შემიძლია.

თემურო. შენ ახლა დათოსთან მობრბოდი და ქუნაში ვადა-
 გიდგა არამზადა, მას უნდოდა ნამუსი წაერთმია შეუთვის მაგ შენი
 სიყვარულის გამო. მერე მოხვდი და დინახე, რომ აღმაინი, რო-
 მლისთვისაც ამდენი ეწამე, აღმაინი, რომლის გამოც საყოფარ
 შელსაც კი მოუსწრაფე სიცოცხლედ და რომლისთვისაც კიდევ
 ყველაფერს გააკეთებდი, წევს ქალთან. დათო წევს ქალთან, რომე-
 ლმაც შენ შეგცვალა და ახლა შენ შეგიძლია შური იძიო ყველაფ-
 რისთვისაც.

ლალი. არ შემიძლია, მიყვარს!

კოტე. მან არ დაიცვა არამზადებისგან, არ დაიცვა შენი სი-
 ყვარული, მას მხოლოდ უყვარდი და ამით წაგართვა ყველაფე-
 რი, რაც გაგაჩნდა ყველაფერი, რისი წართმევაც შეეძლო. მიგა-
 ტყვა, აღარ იბრძოდა შენთვის, გაიქცა. თოფი ხელში გიჭირავს.

თემური. მერე შენ გცემეს, კახა და გათასხარებულად გა-
 ძახეს. მაგ შენს სიყვარულს თვალდადებას, შეუდარებლად მისცემს
 მოსცხეს, ტალახში ისროლდეს, ფეხებით გათილეს, შენ სინამდვილე
 მოთხარბლი გდინახ, ის კი აქ წევს ქალთან, რომელმაც შენ შეგ-
 ცვალა...

ლალიმ თოფი ასწია. უმზინებს, ყველანი დაძაბულნი ელოდ-
 ბიან რა მოხდება.

კოტე. მან შენ არ დაგიცვა, იგი დამნაშავეა შენს წინაშე.
 ლალიმ თოფი გაასწორა. დაუმინა.

იგი აქ წევს.

თემური. შენ შეგიძლია შური იძიო ყველაფრისთვის — შენი
 სიყვარულისთვის, შენი შეღიბებისთვის, შენი დამცირებისთვის.

(თოფის მომარბა შეაჩერა, სახლტს თითი გამოსდო და გაი-
 ყინა. დაძაბული პაუზა). არა, ვერ მოვკლავ, მიყვარს, მიყვარს!
 (თოფი მოსირბოდა და თვითონ იატაკზე დაემხო ატრებულად).

კოტე. (შეგებით ამოისუნთქა. ლალი წამოაყენა, ერთხანს
 თვლებში ჩასცქერის. მერე ხელს მოხვევს, შუბლზე აკოცებს).

კვლავ ცალკე საქანში გინდა?
 ლალი. არა, აწი აწი აღარა აღარა აქვს.

კოტე. (თემურის) გაიყვანე.

თემურმა თითქოს ხელიც კი გაღახვია ლალის და ისი გაშ-
 ყავს. კარებთან შეჩერდებიან.

თემური. ლალი...

ლალი. გისმენ, თემურ...
 თემური. ხომ არ დაგავიწყდა, რომ ზეგ...

ლალი. მახსოვს, ზედ ოცდაფიქროს გახდებოდა.

თემური. ბიჭებმა გადაწყვეტიდნენ, ავტოტელბლად ადენწმით
 დათოს დაბადების დღე... ყველანი მოყვლენ. ზურგიოც, ნაწულცი,

ამირანიც, ნუგვარაც, გიგაც, დიბოც...
 ლალი. მე არ ვაქნები...

თემური. შენ და დათო ყოველთვის იქნებით ჩვენთან...
 ბიჭებს შენი ნახვა უნდა... მე ვხივებ ბატონ კოტეს.

ლალი. არა, თემურ, არ მოვიდენენ, არ შემიძლია.

თემური. უნდა შემიძლო... ჩვენ ყველაფრის ერთად უნდა
 ვიყოთ, ეს გაგიიოლებს...

ლალი. კარგად იყავი, თემურ!

კოტე. ნახამდეს, ლალი! არ დაგვივიწყო. ყველაფერი კარ-
 გად იქნება.

ლალი გადის. სიჩუმეში ისმის მიმავალი ლალის ფეხის ხმა...
 თემური ხარბნი ჩადგება და ლალის შესცქერის, კოტე თავჩაქნდ-
 რული ხსნს მაგდელსთან. დანარჩენებიც თითქოს თავთავით აღ-

გილს მიეკუქვნენო, უძრავად სხდნან. შუქი ნელ-ნელა ქრება.
 სინნულეში ვიღაც წამოაღდა, გასასკლესისკენ გავმართა.

კოტე. დაბრძანდით. დაიკავეთ თქვენი ადგილი!

ფ ა რ ლ ა